

D 2384 E – 1,50 € – SVIBANJ-LIPANJ/MAIJUNI 2016 – BR./NR. 5-6 (360)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

XXV.

hrvatski folklorni festival
kroatisches Folklorefestival

Naslovnica:

Detalj s 25. hrvatskoga folklornog festivala u Heusenstammu;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:
zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout &
Bildbearbeitung:
Ljubica Marković-Baban

Tisk/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale evropske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
IBAN:
DE03 7509 0300 0006 4989 73
SWIFT-BIC: GENODEF1M05

25. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

HEUSENSTAMM, 23.4.2016. – ODRŽAN HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

„Croatia-ensemble“ Hrvatske katoličke župe Frankfurt osnovana je 1969. godine. Ovoga puta su nastupili s „Čijam, čijam perje“ – pjesmama i plesovima Banovine.

Folklorna skupina „Dijaskorak“ HKM Offenbach, osnovana 2003., izvela je primoštensko kolo

Folklorna skupina HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus osnovana je prije 15 godina. Izvela je pjesme i plesove hrvatske Posavine.

Folklorna skupina „Adria“ HKM Duisburg osnovana je prije 13 godina. Izvela je ličko kolo.

Skupina „Sokolovi“ HKZ Reutlingen osnovana je 2013., a izvela je plesove i običaje Baranje

U OVOM BROJU

● INTERVJU: mons.dr.Tomo Vukšić

U svakoj prilici
moramo biti
svjedoci Evanđelja

str.

6

● HEUSENSTAMM KOD OFFENBACHA

Održan
25. hrvatski
folklorini
festival

str.

8

● DUHOVNA DJELA MIOSRDA

Grešnika ukoriti

str.

12

IZ CRKVE U SVIJETU

Papa upozorio na dramu prognanih i izbjeglih

Na Lesbosu su zajedničku izjavu potpisali papa Franjo, carigradski patrijarh Bartolomej i nadbiskup Atene i cijele Grčke Ieronimus.

4.24

IZ CRKVE U DOMOVINI

Novi gospičko-senjski biskup – karmeličan Zdenko Križić

5

MLADI I MEDIJI

Očekujemo li više od tehnologije ili od drugih?

Već je na djelu gubitak bogatstva društvenih veza i razgovora licem u lice, a ljudi kao da više vole pisati nego razgovarati.

23

DJEĆJI KUTAK

22

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. I. Komadina: Misericordiae vultus

13

Crkvena visoka učilišta treba potaknuti na sustavno istraživanje vrlo bogatoga pastoralnog djelovanja među našim iseljenicima.

Važnost hrvatske inozemne pastve

Pod predsjedanjem predsjednika Vijeća vrhbosanskoga pomoćnog biskupa Pere Sudara održana je 30. ožujka u prostorijama Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu redovita godišnja sjednica Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu. Na sjednici su sudjelovali uz ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. Tomislava Markića, koji je ujedno i tajnik Vijeća, predsjednici Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica iz Hrvatske i BiH fra Jure Šarčević i dr. fra Miljenko Šteko te područni delegati hrvatske inozemne pastve iz Australije, Austrije, Kanade, Njemačke, Sjedinjenih Američkih Država, Skandinavije, Slovenije, Švicarske, Zapadne Europe kao i predstavnik pastoralnih suradnika iz Njemačke, izvjestila je IKA. Uvodeći u rad cjelodnevног susreta mons. Sudar je istaknuo važnost dušobrižništva za naše brojne iseljenike, osobito naglasivši da je pitanje zbrinjavanja i uključivanja u rad misija Hrvata katolika moralna obveza. Članovima

Vijeća i svim drugim pastoralnim dječatnicima u iseljeništvu uime biskupa HBK i BK BiH uputio je riječi zahvale za njihovo djelovanje u čuvanju i promicanju vjere našeg iseljeničkoga puka. Uslijedilo je Godišnje izvješće Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu o aktualnom stanju hrvatske inozemne pastve koje je članovima Vijeća podnio ravnatelj dr. Markić. Hrvatska inozemna pastva djeluje u 186 župa, misija i zajednica diljem svijeta s ukupno 195 svećenika, 6 trajnih đakona, 50 redovnica, 44 pastoralne suradnika laika i 48 tajnica. U tom je kontekstu istaknuta potreba pomlađivanja klera koja se ponegdje već i događa. U završnoj raspravi između ostaloga je zaključeno kako crkvena visoka učilišta treba potaknuti na sustavno istraživanje vrlo bogatoga pastoralnog djelovanja među našim iseljenicima. Razmotren je i podržan prijedlog obilježavanja pedesete obljetnice ustanovljenja Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, prenijela je IKA.

Urednik

Iz delegatove Poruke

Misericordiae vultus

Slaveći svetkovinu Bezgrješnoga začeća Blažene Djevice Marije 8. prosinca 2015., papa Franjo je svečanom liturgijom otvorio Izvanredni jubilej milosrda. Cjelokupno pastoralno-katehetsko djelovanje Crkve ne bi smjelo biti lišeno lica milosrda. U svijetu u kojem živimo, a kojega obilježavaju mnoge stvarnosti koje ne idu u prilog kvalitetnom životu i razvoju čovjeka u svim njegovim dimenzijama, Isusove učenice i učenici mogu darovani Izvanredni jubilej milosrda shvatiti i prihvatići kao blagoslov Neba. Pružena nam je mogućnost da se unatoč svjetskom okruženju i mišljenjima, prosudi vlastita osoba i vlastite misli, riječi i djela u svjetlu milosrdnoga Oca i riječi njegova Sina, Isusa Krista koje je ostavio u evanđeljima. Kada se razmišlja o slavlju i aktualizaciji Izvanrednoga jubileja milosrda, važno je ne zaboraviti da i nakon proslave Izvanrednoga jubileja milosrda, milosrde treba biti vidljivo na licima Isusovih

učenica i učenika, u njihovom govoru, djelovanju i životu. Milosrde je pastoralni postulat djelovanja Crkve koje je ona dobila u nasljedstvo od samog njezina Osnivača i kao takav ne može se zaboravljati u određenom vremenu i prostoru, ako uistinu želi biti i ostati Isusova Crkva. Logotip „Milosrdan kao Otac“ prikazuje prvog čovjeka Adama i Isusa, novog Adama koji kao Pastir dobiti na svojim ramenima nosi izgubljenu ovcu, Adama. Isus je na križu. Na njegovim rukama i nogama su rane od čavala. On, koji je milosrdan kao Otac, s križa spašava grešnog Adama. Zanimljivo je zamjetiti da Isus i Adam gledaju jedan drugoga. Njihovi se pogledi sastaju i u tom gledanju Isusovo desno i Adamovo lijevo oko se ujedinjuju u jedno. Isus svojim milosrdnim božanskim pogledom opršta i podiže svakog od nas grešnika i ujedinjuje svoj pogled s našim.

Vaš Ivica Komadina, delegat

Papa upozorio na dramu prognanih i izbjeglih

Na Lezbosu su zajedničku izjavu potpisali papa Franjo, carigradski patrijarh Bartolomej i nadbiskup Atene i cijele Grčke Ieronymos.

Ono što je doživio i vido na grčkom otoku Lezbosu papa Franjo, očito je, neće moći zaboraviti. Zato je za izbjeglice i prognanike koji se sada nalaze u Grčkoj, ali i u mnogim drugim zemljama, podsjetio i molio i nakon molitve Kraljice neba u nedjelju 17. travnja na Trgu sv. Petra u Rimu pred više desetaka tisuća vjernika i hodočasnika iz cijelog svijeta. U toj je prigodi Sveti Otac zahvalio svima koji su omogućili njegov apostolski put Lezbosu dan ranije, u subotu 16. travnja.

Ekumenizam na djelu

A tamo je, kako je sam posvјedio, vido puno patnje: „Izbjeglicama i grčkom narodu donio sam solidarnost Crkve. Sa mnom je bio ekumenički patrijarh Bartolomej i nadbiskup Atene i cijele Grčke Ieronymos, da bi označili jedinstvo u ljubavi svih Gospodinovih učenika. Posjetili smo izbjegličke logore: dolazili su iz Iraka, Afganistana, Sirije, Afrike, mnogih zemalja... Pozdravili smo oko 300 izbjeglica, jednoga po jednoga. Sva trojica: patrijarh Bartolomej, nadbiskup Ieronymos i ja. Mnogi od njih su bila djeca; neki od njih – djeca – vidjeli su smrt roditelja i prijatelja, od kojih su se neki utopili u moru. Vido sam puno patnje! I želim vam isprijeći jedan poseban slučaj jednoga mladoga čovjeka, nema još 40 godina. Jučer sam ga susreo s njegovom dvoje djece. On je musliman i isprijećao mi je da je bio oženjen jednom kršćanskom djevojkom, voljeli su se i međusobno su se poštivali. No, tu su djevojku na žalost zaklali teroristi jer nije htjela zanijekati Krista i napustiti svoju vjeru. Ona je mučenica! I taj je muškarac jako plakao...”, dirljivim je riječima isprijećao Sveti Otac, koji je isto tako ganut bio i na povratku u Rim. U zrakoplovu je razgovarao s novinari ma, a njegove je riječi prenio poznati vatikanist Andrea Tornielli u talijanskom dnevnom listu „La Stampa“ koji je već u naslovu dao do znanja kako se osjećao papa Franjo: „Ovaj je dan za mene bio prejak, za plakanje.“ U

tom je razgovoru Sveti Otac zapravo istaknuo sve bitne detalje s pohoda izbjeglicama na Lesbosu.

Zašto muslimanske obitelji?

S Papom je u zrakoplovu u Rim došlo i 12 Sirijaca – tri obitelji – koje, kako je istaknuo sam Papa, imaju sve potrebne dokumente i bit će „vatikanski gosti“ koji će se pridružiti dvjema obiteljima koje su vatikanske župe prihvatile ranije. Njegovo je putovanje na Lesbos, istaknuo je, bilo prije

se grade inteligentno, dijalogom, integracijom. Razumijem određeni strah, ali zatvoriti granice ne rješava ništa, jer to zatvaranje na dugi rok šteti vlastitom narodu i Europa mora hitno provoditi politike prihvata, integracije, rasta, rada i reforme gospodarstva. Sve su te stvari 'mostovi' koji će nas dovesti do toga da ne gradimo zidove.“

„Što žele djeca? Mir“

Papa je potom u ruke uzeo svežanj crteža koje su mu darovala djeca u prognaničkom logoru: „Nakon onoga što sam vido, što ste vi vidjeli u onome izbjegličkom logoru, dođe vam da zaplačete. Ponio sam ove crteže kako bih vam ih pokazao. Što žele djeca? Mir. Istina je da se u logoru organiziraju obrazovni tečajevi, no što su vidjela ta djeca... Evo crteža na kojemu se vidi dijete koje se utapa. To imaju u srcu, i danas je doista trebalo plakati. Toga se sjećaju. Jedno je dijete nacrtalo sunce koje plače. Ali, ako sunce može plakati i nama će od koristi biti pokoja suza.“

Novinari su Papu pitali i zašto ne razlikuje one koji bježe od rata i one koji bježe od gladi, jer Europa ne može primiti svu svjetsku bijedu. „Danas sam u svome nagovoru rekao da neki bježe od ratova, a drugi od gladi. Oboje se događa zbog iskorištavanja. Iskorištavanja zemlje: jedan mi je državni vođa iz Afrike rekao da je prva odluka njegove vlade bila posumljavanje, jer je zemlja postala 'mrta' zbog iskorištavanja šuma. Moraju se činiti dobra djela bilo za onoga koji bježi od rata kao i za onoga koji bježi od gladi. Ja bih pozvao krijućare oružjem – u Siriji, na primjer, onoga koji daje oružje raznim skupinama – da jedan dan provedu u tom izbjegličkom logoru. Vjerujem da bi za njih to bilo od koristi.“

U odgovoru na još jedno pitanje, Papa je ponovno istaknuo da je bio žalostan, da je bio ganut onim što je vido. „No, nešto se promijenilo jer je 12 osoba u zrakoplovu, mala gesta

Nastavak na str. 24

Za posjetu pape Franje izbjeglicama na Lesbosu

svega humanitarno i nije vodio računa o sporazumima i dogovorima između Grčke i Turske, niti je spekulirao o političkim pitanjima. Na novinarski „prigovor“ da papa Franjo možda govoriti puno o prihvatu, ali malo o integraciji, i zašto je uzeo tri muslimanske, a ne kršćanske obitelji, on je sam objasnio da su njihovi dokumenti „uredi“, da su svi ljudi „djeca Božja“, te je dodao da je istina da su i teroristi sinovi onih koji žive u Europi već dugo, ali se nisu integrirali. U europskim društvinama postoje geti i nije bilo integracijske politike, na što je Papa pozvao: „Europa mora ponovno doći do sposobnosti integracije, u nju je došlo mnogo selioca koji su obogatili njeziniu kulturu. Mora ih se integrirati.“

Međutim, Sveti je Otac jednakom tako istaknuo da razumije i europske narode koji se boje, kojima nije svejedno. „Moramo biti jako odgovorni u prihvatu, a jedan od aspekata je baš način integracije tih ljudi. Uvijek sam govorio da gradnja zidova nije rješenje, vidjeli smo prošlo stoljeće pad jednoga... (Zidovi) ne rješavaju ništa. Moramo graditi mostove, ali mostovi

Novi gospičko-senjski biskup – karmeličanin Zdenko Križić

Papa Franjo prihvatio je odreknuće od službe mons. Mile Bogovića, dosadašnjeg gospičko-senjskog biskupa, u skladu s kanonom 401 čl. 1 Zakonika kanonskog prava te je za novog gospičko-senjskog biskupa imenovao o. Zdenka Križića, OCD, dosadašnjeg rektora Karmeličanskog međunarodnog zavoda „Terezianum” u Rimu.

Na stoj obilježnici priznanja Islama kao službene religije u Hrvatskoj naznačila je delegacija Hrvatske biskupske konferencije u kojoj su bili Josip kardinal Bozanić, mons. Vlado Košić, mons. Josip Mrzljak, te drugi članovi Katoličke Crkve. Predsjednik HBK-a nadbiskup Želimir Puljić u svom pismu u tom povodu ističe: „U tom vidu dobro je što će sama proslava obilježavanja ove visoke obiljetnice biti ujedno i poruka razumijevanja i međuvjerske tolerancije, ne samo u Hrvatskoj nego i u europskim i svjetskim okvirima. A to nam je u vremenu brojnih i čestih iracionalnih terorističkih događaja potrebno kao zrak i voda.”

Susret Uprave Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i predsjednika Vlade Tihomira Oreškovića održan je u Vladi, a raspravljalio se o aktualnom stanju u društву i obrazovanju mladih.

Kardinal Stepinac je svetac

Priopćenje s Plenarnog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije između ostalog donosi da su biskupi informirani o susretu članova Stalnoga vijeća HBK s papom Franjom, državnim tajnikom kardinalom Pietrom Parolinom i predsjednikom Papinskoga vijeća za promicanje jedinstva kršćana kardinalom Kurтом Kochom početkom ožujka u Rimu. Ponovno je istaknuto kako radno tijelo pod pokroviteljstvom Svetе Stolice, a sastavljeno od predstavnika Katoličke Crkve i Srpske pravoslavne Crkve, neće ulaziti u samu kazu bl. Alojzija Stepinca jer je ona privredna kraj u Kongregaciji za kazu svetaca. I sam Sveti Otac i kardinal Pietro Parolin, kao i drugi sugovornici biskupa u Vatikanu ne dovode uopće u pitanje svetost bl. Alojzija Stepinca. Radi se samo o odgodi za koju, biskupi vjeruju, neće dugi trajati. Na zasjedanju su imenovani članovi u Biskupsku komisiju HBK za odnose s državnom: mons. Đuro Hranić, mons.

Antun Škvorčević, mons. Jure Bogdan, mons. Vjekoslav Huzjak, mons. Mijo Gorski, a njezin predsjednik je mons. Dražen Kutleša koji je u tu službu izabran na prošlogodišnjem jesenskom zasjedanju.

Za novog predsjednika Komisije HBK i BKBiH za hrvatski martirologij

Mons. Zdenko Križić, gospičko-senjski biskup

izabran je mons. Jure Bogdan nakon što je papa Franjo prihvatio odreknuće od službe dosadašnjeg predsjednika gospičko-senjskog biskupa u miru mons. Mile Bogovića.

Pod predsjedanjem biskupa mostarsko-duvanjskog i apostolskog upravitelja trebinjsko-mrkanskog mons. Ratka Perića u franjevačkom samostanu u Tomislavgradu održana je konstituirajuća sjednica Organizacijskog odbora za Treći Susret svećenika u Bosni i Hercegovini koji će se održati 16. lipnja 2016. u Tomislavgradu.

U Biskupskom ordinarijatu u Banjoj Luci banjolučki biskup Franjo Komarica i član Predsjedništva BiH dr. Dragan Čović razgovarali su o aktualnom stanju Katoličke Crkve na području Banjolučke biskupije.

Puna suradnja Crkve i države

U Banskim dvorima predsjednik Vlade Republike Hrvatske Tihomir Orešković primio je članove Stalnog vijeća Hrvatske biskupske konferencije: predsjednika HBK zadarskog nad-

biskupa mons. Želimira Puljića, potpredsjednika HBK zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, dakovačko-osječkog nadbiskupa mons. Đuru Hranića, porečkog i pulskog biskupa mons. Dražena Kutlešu te generalnog tajnika HBK mons. Enca Rodinisa. Sastanku su naznačili prvi potpredsjednik Vlade Tomislav Karamarko, potpredsjednik Vlade Božo Petrov i ministar pravosuđa Ante Šprlije. Ocenjeno je da su odnosi između države i Katoličke Crkve dobri te je istaknuta dobra suradnja na socijalnom, kulturnom i obrazovnom planu.

Papa Franjo imenovao je novog gospičko-senjskog biskupa o. Zdenka Križića, OCD, dosadašnjeg rektora Karmeličanskog međunarodnog zavoda „Terezianum” u Rimu. Biskup Zdenko (od Bezgrešnog Srca Marijina) Križić, OCD, krsnim i civilnim imenom Ivan, rođen je 2. veljače 1953. u Johovcu, župa Foča, kod Doboja (Bosna i Hercegovina). Nakon završene srednje škole koju je pohađao kod franjevaca konventualaca u Zagrebu, nastavlja studij filozofije kod karmelićana u Firenci, a potom studij teologije na Papinskoj teološkoj fakultetu „Teresianum” u Rimu. Prve redovničke zavjete položio je 27. srpnja 1970. u Somboru, a doživotne zavjete 16. srpnja 1976. u Zagrebu. Reden je za svećenika 26. lipnja 1977. u Zagrebu. Nakon završenoga teološkog studija nastavlja studij duhovnosti na Papinskoj institutu duhovnosti „Teresianum” u Rimu gdje, 1978. postiže magisterij na temu „Biblijski likovi u djelima svete Terezije Avilske”.

Objavio je nekoliko članaka iz duhovnosti u revijama Posvećeni život i Bogoslovski smotra. Osim hrvatskoga, dobro govori talijanski, a dostatno poznaje i španjolski jezik. Od 2012. obnaša službu rektora Karmeličanskog međunarodnog zavoda „Teresianum” u Rimu. Obnašao je brojne službe u provinciji od odgojitelja, pastoralca do provincijala. **A.O.**

RAZGOVOR S VOJnim BISKUPOM U BOSNI I HERCEGOVINI MONS. DR. TOMOM VUKŠIĆEM

U svakoj prilici moramo biti svjedoci Evanđelja

Mons. Tomo Vukšić rođen je 9. siječnja 1954. u Studencima, općina Ljubaški. Nakon osnovne škole u Studencima i Ljubaškom, te klasične gimnazije u Zagrebu, studirao je filozofiju i teologiju u Sarajevu. U međuvremenu služio je vojsku u Subotici i Zrenjaninu. Za đakona je zaređen 1979. u Sarajevu a za svećenika 29. lipnja 1980. u Studencima. Potom je bio župni vikar u katedrali u Mostaru te novinar i lektor mjeseca Crkva na kamenu. Na Orientalnom institutu u Rimu (1984.) postigao je magisterij iz teologije (odsjek teologija-patrологija) i potom iz kanonskog prava na Sveučilištu Urbaniana (1986.). Nakon toga obnašao službu tajnika Mostarske biskupije. Vrativši se u Rim, postiže doktorat iz istočnih crkvenih znanosti na Orientalnom institutu (1991.) disertacijom o odnosima između katolika i pravoslavnih u Bosni i Hercegovini. Od 1991. god. profesor je na Vrhbosanskoj katoličkoj teologiji (Katoličkom bogoslovnom fakultetu (KBF), a već od 1987. i na Teološkom institutu u

Mostaru kao i na Institutu u Dubrovniku (1992.–1997.). Od 2005. do 2011. bio je predavač i na postdiplomskom studiju KBF-a u Zagrebu. Od 2000. do 2006., uz teologiju, predavao je i kanonsko pravo na Vrhbosanskoj katoličkoj teologiji. Bio je ravnatelj Teološkog instituta u Mostaru (1991.–1994.), vicerektor Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa (1993.–1998.), sudski vikar u Mostaru (1993.–2009.), a od 2009. do 2011. generalni vikar Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanske biskupije. Bio je član nekoliko vijeća Biskupske konferencije BiH i ravnatelj Katoličke tiskovne agencije iste BK (1998.–2005.). Papa Benedikt XVI. imenovao ga je 1. veljače 2011. prvim vojnim biskupom u BiH, a 2012. i članom Papinskoga vijeća za međureligijski dijalog. Član je Mješovitoga povjerenstva za odnose Crkve i države u BiH i Črnoj Gori, predsjednik je Vijeća za medije, Komisije za nauk vjere i dopredsjednik Biskupske konferencije BiH. Uz biskupsku službu i dalje je profesor na KBF-u u Sarajevu.

Vojni ordinarijat je poseban oblik pastoralne

Živa zajednica: Dana 1. veljače 2011. godine papa Benedikt XVI. donosi dekret o uspostavi Vojnog ordinarijata u Bosni i Hercegovini, a Vas imenuje prvim vojnim ordinarijem u toj zemlji. Podsetjite naše čitatelje na važnost te službe?

Mons. Tomo Vukšić: Vojni ordinarijat, u svakoj zemlji u kojoj postoji, predstavlja poseban oblik dušobrižničkoga djelovanja i skrbi za katoličke vjernike u oružanim snagama dotične zemlje i uspoređen je s biskupijom. Redovito obuhvaća sve vojnike i članove njihovih obitelji te civilne osobe koje su u službi oružanih snaga, uključujući osobe koje djeluju u ministarstvu obrane. U nekim zemljama, vojnom biskupu povjerena je i pastoralna skrb za policijske snage i druge snage reda. Kao takav, svaki vojni ordinarijat predstavlja neku vrstu personalne biskupije čija se skrb proteže na sve osobe, koje su već spomenute, i na cijeli teritorij države. Time je pastoralna jurisdikcija vojnoga biskupa, u odnosu na svakoga vjernika vojnog ordinarijata, kumulativna, odnosno zajednič-

ka i istovremena sa svakim dijecezanškim biskupom, a pastoralna ovlast svakoga vojnoga kapelana isto takva sa svakim župnikom na čijem području djeluje neka vojna kapelacija. Naime, kada netko započinje vojničku službu i postaje vjernik vojnog ordinarijata, on time ne prestaje biti vjernik matične biskupije i župe iz ko-

Nije nimalo ugodno gledati kako ljudi odlaze. Ali ta pojava je posebice tužna zbog toga što državna vlast ne pokazuje volju da se suoči s problemom depopulacije, negativnoga nataliteta i novog iseljavanja.

je dolazi i u kojoj je dotada živio. Vojnu biskupiju u nekoj zemlji osniva i vojnoga biskupa imenuje papa nakon što Sveti Stolica s tom državom potpiše međunarodni ugovor o ovoj vrsti dušobrižništva. Stoga je služba vojnoga biskupa, vojnih kapelana i sveukupnoga dušobrižništva ove vrste regulirana istovremeno crkvenim propisima i zakonima države, koja sa svoje strane preuzima brigu da materijalno

podržava ovu službu kao i sve druge službe u oružanim snagama.

Živa zajednica: Bosna i Hercegovina je višenacionalna i, reklo bi se, specifična u mnogim svojim dijelovima. Kako se vojni biskup i ordinarijat nosi s tim izazovima?

Mons. Tomo Vukšić: Ne bi odgovaralo istini, ako bi se tvrdilo, da se problemi i otvorena pitanja društva ne reflektiraju i na sustav obrane. Međutim, vojska je posvuda bolje organizirani dio svakoga društva, što se može kazati i za Bosnu i Hercegovinu. A ako se i pojavi kakav problem, to rješavaju nadležne službe. Pri tomu, osim katoličkoga pastoralne, mi se trudimo u svakoj situaciji promicati kulturu dijaloga, ekumenizma, susretanja i uvažavanja. Posebice s pravoslavnom i muslimanskim vjerskom službom, koje također postoje u našim oružanim snagama.

Činiti sve što se može radi duhovnoga dobra vjernika

Živa zajednica: Recite nešto o sjeđistu, ustroju i osobljlu koje djeluje u sklopu ordinarijata?

Foto: A. Polugubčić

Mons. Tomo Vukšić: Prema ugovoru sa Svetom Stolicom, Bosna i Hercegovina se obvezala pobrinuti se za dolično sjedište Vojnog ordinarijata i biskupa, no do danas ništa od toga nije uradila, pa stanujem kao podstanar u sarajevskoj Bogosloviji. Takvo sjedište je npr. država Hrvatska podigla u Zagrebu. Isto tako, država se obvezala pobrinuti se i za crkvu vojnoga biskupa, koja bi bila neka vrsta katedrale a u vojnim biskupijama ju se službeno naziva glavna crkva, što isto tako država nije uradila pa, u dogovoru sa sarajevskim nadbiskupom i poglavarima Bogoslovije, za svoje pastoralne potrebe koristimo crkvu sv. Ćirila i Metodija. Takvu crkvu nema ni vojni biskup u Hrvatskoj. Država se obvezala također da će podići molitvene prostore u vojarnama, od kojih se za neke pobrinula a neke smo mali sami urediti. Osim mene, u Vojnom ordinarijatu djeluje deset svećenika i još dvije osobe, kojima Ministarstvo obrane redovito daje plaću. Sav posao obavljamo dijelom iz jednog ureda u zgradici Ministarstva obrane, i to su poslovi koji su izravno povezani s državom, a dijelom iz mojih podstanarskih prostorija gdje vrš-

im poslove koji su isključivo crkveni. Takva je služba vojnih biskupa. Uvjeti su različiti od države do države, pa čak u istoj državi razlikuju se od režima do režima pojedinih vlasta. No u svakoj prilici moramo biti kršćani, svjedoci Evanđelja, ali i boriti se za svoja prava i, iznad svega, bez obzira na uvjete i prilike, učiniti sve što se može radi duhovnoga dobra vjernika koje ne smije trjeti.

Živa zajednica: *Na koji se način ostvaruje dušobrižništvo za duhovne potrebe katolika pripadnika MO i OS BiH te članova njihovih obitelji?*

Mons. Tomo Vukšić: Vojni kapelani su svakoga dana s vojnicima u vojarnama. U svakoj vojarni, gdje

ima katolika, imamo i prikladnu kapelicu, a vojni kapelan svoj ured. U nekim kapelicama se sv. Misa slavi svaki dan, u nekim jednom tjedno, a u vojarnama gdje je malo katolika i gdje kapelan dolazi izdaleka jednom u dva tjedna. Organiziramo duhovne obnove i predavanja za vojnike, sudjelujemo na vojnim hodočaš-

Osim katoličkoga pastoralra, mi se trudimo u svakoj situaciji promicati kulturu dijaloga, ekumenizma, susretanja i uvažavanja. Posebice s pravoslavnom i muslimanskom vjerskom službom, koje također postoje u našim oružanim snagama.

ćima u Lourdesu i Mariji Bistrici te molitvenom pohodu na Bobovac. No otežano je provoditi pastoralnu brigu za ostale članove obitelji vojnika jer obitelji redovito ne žive u mjestu rada njihova člana vojnika, pa je stoga dušobrižništvo mješovito, nado punjuju se župnici i vojni kapelani. I

vrlo sam zahvalan dragom Bogu da ta suradnja zaista vrlo dobro funkcioniра, i naravno zahvalan župnicima i vojnim kapelanicima.

Živa zajednica: *Koje su konkretnе poteškoće s kojima se susrećete u svom djelovanju?*

Mons. Tomo Vukšić: Neke poteškoće sam već spomenuo. No ja ne volim o njima govoriti, jer nema onoga tko nema poteškoću i u životu i u radu. Smatram da je mnogo važnije nastojati djelovati usred poteškoća, usporedno s njima, ponekada i usprkos poteškoćama. Ali da pitanje ne ostavim bez odgovora, mislim da se najveća poteškoća nalazi u činjenici da državni sustav nedovoljno prepoznae važnost ove službe i ne pokazuje dovoljnu spremnost da izvrši obveze koje je preuzeo međunarodnim ugovorom. Ponekada se u pozadini nalaze ideoleski razlozi, ponekada gospodarsko stanje a ponekada i nešto što je teško dokučiti. Iz tog ambijenta nerijetko se forsira i medijska kompromitacija ove službe.

Živa zajednica: *Što bi trebalo činiti da se stanje popravi?*

Mons. Tomo Vukšić: Ponekada se ima dojam da određeni dijelovi državne strukture nisu bili dovoljno upoznati s tim što potpisuju kad su stavili potpis na ugovor sa Svetom Stolicom. Stoga treba mnogo truda i strpljenja da se objašnjava dobromanjernim ljudima koji žele saslušati. Ponekada je proteklih godina postojala i otvorena opstrukcija npr. hodočašća u Lourdes, ali borimo se pa se gleda toga pitanja stanje polako popravlja. No da bi se stanje bitno popravilo, potrebno je nastaviti plodnu suradnju s brojnim dobrim ljudima u sustavu i podupirati proces promjene mentaliteta kod onih koji još uvijek ne razumiju dovoljno.

Izvrsna suradnja s Vojnim ordinarijatom u Republici Hrvatskoj

Živa zajednica: *Suradnja Vojnog ordinarijata u BiH s Vojnim ordinarijatom u R. Hrvatskoj?*

Mons. Tomo Vukšić: Naša suradnja s Vojnim ordinarijatom u Republici Hrvatskoj je izvrsna. Ponosan sam na to i vrlo mi je stalo da se tako i nastavi. Ta suradnja posebice je vidljiva kada mi dolazimo na hodočašće u

Nastavak na str. 25

HEUSENSTAMM KOD OFFENBACHA NA MAJNI

Održan 25. hrvatski folklorni festival

Prije festivala slavljena je Služba riječi, koju je predvodio stalni đakon u Hrvatskoj katoličkoj misiji Giessen Mato Valjan. Na festivalu je nastupilo devetnaest folklornih skupina odraslih.

Tradicionalni 25. hrvatski folklorni festival održan je u subotu 23. travnja u Kulturnom i sportskom centru „Martinsee“ u Heusenstammu kod Offenbacha na Majni, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Na festivalu je nastupilo devetnaest folklornih skupina odraslih iz hrvatskih katoličkih misija (HKM), župa (HKŽ) i zajednica (HKZ) iz Njemačke. Prije festivala slavljena je Služba riječi koju je predvodio stalni đakon u Hrvatskoj katoličkoj misiji Giessen Mato Valjan. U prigodnoj duhovnoj riječi đakon Valjan je istaknuo kako je svjetlo pojam koji se proteže kroz cijelu Bibliju skoro 200 puta, a i „Isus je došao na svijet kao svjetlo koje nas vodi pravim putem, da se ne spotičemo kao oni koji hodaju u tami“. „Draga hrvatska mladost, dragi njegovatelji hrvatske kulturne tradicije, hrvatskih nošnji, pjesme i plesa, sestre i braća u Kristu, okupljujući se oko hrvatskih katoličkih misija koje u svom središtu slave euharistiju, Kristovu gozbu ljubavi, vi ste zapravo uronjeni u Kristovo svjetlo koje vas iz vjere i slavlja liturgije obasjava. Vi ste djeca svjetla i Krist je vaš putokaz i svjetionik. Vi ste dionici najvećega svjetla, samoga Boga. Okupljujući se oko hrvatskih katoličkih misija koje u svom središtu slave euharistiju, ali njeguju i hrvatsku tradiciju i folklor, vi se opremate i onom drugom komplementarnom odrednicom – specifičnom, narodnosnom, zavičajnom. Želim vam da vas globalno svjetlo Isusa Krista i dalje grieve i prožimlje, daruje vam radost i snagu, ali da vam i njegovanje tradicije svjetli jakom svjetlošću zavičajne laterne kako bi sačuvali i svoj ljudski i kršćanski identitet i ostali svoji u globalnom svijetu: vjernici katolici i ponosni članovi hrvatskog naroda, prijatelji svih ljudi i pronositelji Kristova svjetla – vjernici Hrvati i svjedoci vječnoga svjetla, Krista Gospodina.“ U Službi riječi pjesmom i molitvom je sudjelovala skupina mlađih iz HKŽ Frankfurt i HKM Offenbach uz pratnju na keyboardu Iva-

na i Tomislava Orlovića, a sve pod vodstvom pastoralnog referenta u HKM Offenbach Zvonka Orlovića.

Nakon Službe riječi pozdravljena je Domovina himnom „Lijepa naša“ uz pratnju tamburške skupine „Crveno lišće“. Potom su pozdravne riječi uputili generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske u Frankfurту Vladimir Duvnjak, vicekonzul Generalnog konzulata Bosne i Hercegovine u Frankfur-

matice iseljenika iz Zagreba prof. Srebrenka Šeravić i stručna voditeljica prema kriterijima Hrvatskoga društva folklornih voditelja i koreografa iz Zagreba Iva Cvetko.

Članovi folklornih skupina pjesmom i plesom povele su okupljene hrvatskim krajevima u kojima se njeguje bogatstvo hrvatske tradicijske kulture.

Folkorna skupina HKŽ Frankfurt am Main izvela je pjesme i plesove

Pozdravnu riječ uputili su
[s desna prema lijevu]
hrv. gen. konzul
Duvnjak,
vicekonzul
BiH Bagarić
i gradonačelnik
Öztaş

tu Dragan Bagarić i gradonačelnik Heusenstamma Halil Öztaş. Svi su oni izrazili radost tolikim brojem mlađih na festivalu te su sudionicima poželjeli puno uspjeha. Na festivalu su bili i slovenski istraživač Roman Leljak, koji je otkrio najstrašnije stratište Hrvata - Hudu jamu, i prof. dr. Josip Jurčević, član Komisije Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatski martirologij te autor brojnih knjiga o hrvatskim žrtvama. Festival je uz riječ srdačne dobrodošlice svima okupljenima uime organizatora otvorio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadić. Na festivalu je bilo više svećenika, koji su došli u pratnji svojih skupina, kao i pastoralnih suradnika i suradnika – redovnica i laika, voditeljica i voditelja skupina, te roditelja i drugih ljubitelja hrvatske folklorne baštine. U prosudbenoj komisiji bili su ugledni istraživač hrvatskog folkora i stručni savjetnik Međunarodne smotre folkloru u Zagrebu prof. Vidoslav Bagur, rukovoditeljica Odjela za kulturu Hrvatske

Banovine – „Čijam, čijam perje“. Umjetničke i glazbene voditeljice su Marijana Krznarić i Silvia Bosnić. Folkorna skupina HKM Offenbach am Main izvela je „Primoštensko kolo“. Umjetnički i glazbeni voditelj je Ivan Orlović. Folkorna skupina HKŽ Main-Taukus/Hochtaunus izvela je pjesme i plesove hrvatske Posavine. Umjetnički i glazbeni voditelji su Martina Višić, Marta Forgač, Martina Pavlović i Antonija Kreković. Folkorna skupina HKM Duisburg izvela je ličko kolo – „Aj’ u kolo, jedno do drugoga“. Umjetnička i glazbena voditeljica je Tanja Maleš-Krznar. Folkorna skupina HKZ Reutlingen izvela je plesove i običaje Baranje. Umjetnička i glazbena voditeljica je Snježana Lucić. Folkorna skupina HKZ Filderstadt izvela je pjesme i plesove Hercegovine – „Sitan kamen do kamena“. Umjetnički i glazbeni voditelj je Dražen Zugac. Folkorna skupina HKM Essen izvela je pjesme i plesove hrvatske Posavine – „I ja jesam posavačko dijete“. Umjetnički i glazbeni voditelj je Stje-

Službu riječi predvodio je stalni
đakon Valjan uz sudjelovanje
mladih iz misija Frankfurt
i Offenbach

pan Pišta Babli. Folklorna skupina HKM Nürnberg izvela je pjesme i plesove Baranje. Umjetnička i glazbena voditeljica je Svetlana Miličević. Folklorna skupina HKZ Esslingen izvela je pjesme i plesove Hrvata Bunjevaca – „Kolo na Dove“. Umjetnička i glazbena voditeljica je Anita Krpan. Folk-

nički i glazbeni voditelj je Milan Be-
gić. Folklorna skupina HKM Darm-
stadt izvela je pjesme i plesove Slavon-
ije. Umjetnička i glazbene voditeljice
su Zdenka Lučić i Lucija Raos. Za
organizaciju se brine Karmen Špolja-
rević-Girts. Folklorna skupina HKM
Mannheim-Mosbach izvela je pjesme

Bad Cannstatt izvela je pjesme
i plesove iz Bizovca –
„Širite se, široki rukavi“. Umjetnička voditeljica je Ivanka
Kamenšek, a glazbena vodi-
teljica Kristina Bošnjak. Folk-
lorna skupina HKM Mainz pjesme i
plesove Međimurja – „Međimurska
pisana nedelja“. Umjetnički i glazbeni
voditelj je Josip Žeravica.

Na kraju je prigodnu riječ uputio
delegat vlč. Komadina, koji je zahvalio
svim sudionicima i okupljenima,
kao i obitelji Vuko na gostoprivorstvu.
Potom su članice prosudbene komisije
prof. Srebrenka Seravić i Iva Cvetko
uručile zlatne medalje predstavnicima
skupina. Delegat vlč. Komadina je
članovima prosudbenog vijeća i vodi-
teljici programa Kristini Kovačević
uručio prigodni dar.

Prof. Šeravić je predala delegatu
vlč. Komadini zahvalnicu, koju je
Hrvatska matica iseljenika uputila
Hrvatskom dušobrižničkom uredu u
Frankfurtu u povodu organizacije 25
hrvatskih folklornih festivala u Njemač-
koj. Nakon festivala članovi prosud-
bene komisije su voditeljima folklornih
skupina osobno uputili stručnu riječ
glede nastupa njihove skupine.

Na kraju je priređen zabavni pro-
gram u kojem su nastupili tamburaški
sastavi iz HKM i HKZ u Njemačkoj.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

U prosudbe-
noj komisiji
su bili (s des-
na na lijevo)
prof. Bagur,
prof. Šeravić
i Iva Cvetko

lorna skupina HKM Gelsenkirchen iz-
vela je plesove i pjesme Moslavine –
„Igram, pjevam, do zore“. Umjetnička
voditeljica je Ivančica Mandura, a
glazbena voditeljica Ivana Rebić.
Folklorna skupina HKM Wiesbaden
izvela je pjesme i plesovi Slavon-
ije. Umjetnički i glazbeni voditelji
su Ivan Čotić i Milica Matić. Folk-
lorna skupina HKM Hannover izve-
la je pjesme i plesove Bilogore –
„Aje cure u kolo igrati“. Umjetnički
i glazbeni voditelji su Marijana
Rimac, Silvia Tomic i Anka Kez-
mić. Folklorna skupina HKM Wuppertal
izvela je pokladni običaj iz
Baranjskog Petrovog Sela – „Peta-
račke lipe buše“. Umjetnički i glaz-
beni voditelj je Stjepan-Pišta Babli.
Folklorna skupina HKZ München
izvela je pjesme i plesove brodske
Posavine – „Savo vodo, pozdravi
mi dragog“. Umjetnički i glazbeni
voditelji su Josipa Ljubičić, Ivana
Pušić i Florian Grubišin. Folklorna
skupina HKM Berlin izvela je pjes-
me i plesove Hercegovine. Umjet-

i plesove Bilogore – „Zasp'o Janko
pod jablanom“. Umjetnička i glazb-
na voditeljica je Katarina Bajić. Umjet-
nička voditeljica je Ivanka Kamenšek,
a glazbena voditeljica Kristina Boš-
njak. Folklorna skupina HKZ Stuttgart

Na kraju je priređen zabavni program

25. FOLKLORNI FESTIVAL

Folklorena skupina „Ruža“ Hrvatske katoličke zajednice Filderstadt izvela je uz sviranje Dražena Žugca na diplama „Sitan kamen do kamena“ – pjesme i plesove Hercegovine

Program je znalački vodila Kristina Kovačević

Folklorena skupina „Mala Kapela“ HKM Essen djeluje više od 25 godina. Ovoga puta izvela je „I ja jesam posavačko dete“ – pjesme i plesove hrvatske Posavine.

Folkloreno društvo „Don Josip Kokorić“ HKM Nürnberg osnovano je 1974. Izveli su pjesme i plesove Baranje

Folklorena skupina „Tamburica“ HKZ Esslingen izvela je uz tamburaški sastav „Kolo na Dove“ – plesove i pjesme Hrvata Bunjevaca

Folkloreno društvo „Zrinski“ HKM Gelsenkirchen je osnovano 2008.

Izvelo je uz živu glazbu Ivane i Marije i tamburaškog sastava „Zlatni zvuci“ iz Duisburga „Igram, pjevam, do zore“ – plesove i pjesme Moslavine.

STUTTGART-BAD CANNSTATT I LUDWIGSBURG

Hodočašće u Svetu Zemlju

Vjernici iz hrvatskih zajednica Stuttgart-Bad Cannstatt i Ludwigsburg sa svojim župnicima fra Jurom Zebićem i fra Antonom Malešom, hodočastili su od 29. ožujka do 5. travnja, u Isusovu domovinu, u

Sutradan, 31.03., obišli su Kanu Gajilejsku, gdje je devetoro bračnih parova obnovilo svoj sakramenat ženidbe i primilo blagoslov. U Kafarnaumu, u crkvi sv. Petra, slavljena je sv. misa, te su obišli crkvu primata Petro-

obećanja i proveli ostatak dana na Mrtvom moru. Zadnji dan, u ponedjeljak 4. travnja, bili su na Sionu u crkvi Gospina usnuća i u crkvi Gospina mlijeka. Slavili su sv. misu u Cenakulumu – kapelici do dvorane posljednje ve-

organizaciji putničke agencije „Ichtistravel“ iz Splita pod vodstvom i tumačem dr. fra Miroslavom Modrićem. Pridružili su im se i poneki hodočasnici iz Heilbronna (3), Korntala (3) i iz Karlsruhe (2). U skupnji je bio četrdeset jedan hodočasnik. Po dolasku u Nazaret rano ujutro i odmora u hotelu, pošli su u obilazak u Nezaretu crkve Utjelovljenja i crkve sv. Josipa kao i Gospina izvora. Potom su se popeli na Brdo preobraženja – Tabor.

mjesto umnažanja kruha i riba, vozili se brodom Genezaretskim jezerom i uputili se autobusom u Judeju. Odsjeli su u Betlehemu u hotelu. U petak 1. travnja u Jeruzalemu su bili u bazilici Sv. groba, Zidu plača, a obavili su i pobožnost križnog puta. U subotu 2. travnja u Betlehemu, na Pasirskom polju slavili su sv. misu te su se poklonili i poljubili zvijezdu u bazilici Rođenja Kristova. U nedjelju 3. travnja na Jordanu su obnovili krsna

čere, popeli se na Maslinsku goru, poljubili stijenu u crkvi Kristove agonije i na kraju pomolili se na Gospinu grobu. Večerali su u hotelu, pozdravili se sa hodočasnicima iz Frankfurta i Ofenbacha i nakon kratkog spavanja, u 2 sata u noći, u utorak 5. travnja uputili se u zračnu luku Ben Gurion u Tel Avivu i sretno su stigli u zračnu luku u Frankfurt. Potom su vlakom došli u Stuttgart i oko 14 sati svi se vratili svojim boravištima. ■

ZAGREB

Ljetna škola hrvatskoga jezika, povijesti i kulture

Ljetna škola hrvatskoga jezika, povijesti i kulture namjenjena je mladim Hrvatima i mladima hrvatskog potrijetja diljem svijeta od 18 do 35 godina koji žele unaprijediti znanje hrvatskoga jezika, bolje upoznati povijesnu i kulturnu baštinu svojih predaka, duhovno se obogatiti te uspostaviti nova poznanstva i prijateljstva. Organizatori su Ravnateljstvo dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, Hrvatsko katoličko sveučilište i Nadbiskupijski pastoralni institut. Ljetna škola održat će se u Zagrebu interaktivnom nastavom uz dva jednodnevna duhovno-studijska putovanja po otoku Krku i Hrvatskom zagorju. Sudionici će upoznati kulturne sadržaje grada Zagreba i duhovni sadržaj koji će biti ponuđen tijekom trajanja Škole. Vrijeme trajanja Ljetne škole je od 4. do 15. srpnja 2016. Program Škole izvodit će profesori s Hrvatskoga katoličkog sveučilišta te profesori i stručni suradnici raznih profila. Participacija za sudjelovanje u Školi iznosi 265 eura. Uz prijavu, koja je moguća do 10. lipnja 2016., potrebno je uplatiti akontaciju od 100 eura, koja se

u slučaju otkazivanja do 10. lipnja vraća uplatitelju. Poslije toga nije moguć povrat akontacije. Nudi se i mogućnost smještaja u komforним sobama u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu, uz samu zagrebačku katedralu i u kojemu će se odvijati nastava. Smještaj po osobi u dvokrevetnoj sobi za 12 noćenja stoji 240 eura (20 eura po danu), a doplata za jednokrevetnu sobu iznosi 84 eura. Također se nudi i prehrana u sklopu Škole. Doručak se može rezervirati po cijeni od ukupno 40 eura za deset doručaka (4 eura po danu), a ručak po cijeni od 110 eura za deset ručaka (11 eura po danu). Prehrana tijekom dvije ekskurzije osigurana je za sve. ■

Piše: dr. Boris Vulić,
KBF Đakovo

Grešnika ukoriti

Zauzmimo i mi Isusov milosrdni stav – ljubeći opominjimo i opominjući ljubimo.

Šutnja je prečesli stav koji se zauzima spram grijeha. No ta šutnja nipošto nije neutralna! Ono skriva ravnodušno prelaženje preko grijeha, kao da ga nema, i pokazuje nerazumijevanje grijeha kao stvarne „uvrede Boga“ (KKC, br. 1850). S druge strane, šutnja je samo izvanjski javni stav prema grijehu, koji se u svojoj unutrošnjosti i privatnosti prevlada u voojerski stav prema grešnosti drugih. Drugome se ne govori o njegovim grijesima, ali se zato pred drugima prepričavaju grijesi rodbine i prijatelja, znanih i neznanih! Sa zrakom kojim dišemo kao da upijamo takav stav ljkovosti grijeha – osudili čovjeka, a grijeh pustili.

Šuti i ne petljaj se!

U nizu naših promišljanja došli smo pred duhovno djelo milosrda grešnika ukoriti. Nije li to djelo danas zapravo ostalo na popisu djela milosrda samo kao relikt nekih prošlih vremena? Tko danas zna bolje što je to dobro za pojedinu osobu, osim ne same? Tko se i uime koje istine smije nепознати upititi u intimu slobodnih pojedinaca, koji imaju pravo krojiti vlastitu sreću? Ukoriti nekoga, danas znači sleći nove neprijatelje, nove napale životne situacije, nove etikete o bohatom i nepodnošljivom ponašanju. Stoga ćeš živjeti ugodnije ako se okoniš koriti drugoga. Najbolje je plivati užvodno: šutjeti i ne petljati se.

Briga koja ne poznaje „zalaza“

Kršćanska se vjera i ovdje pokazuje kao plivanje protiv struje, jer trajno poziva i time komplicira jednostavnost ugodna života: „Ne suobličujte se ovom svijetu, nego se preobrazujte obnovljanjem svoje pameti da mognete razabirati što je volja Božja, što li je dobro, Bogu milo, savršeno“ (Rim 12,2). A Božja je volja briga za drugoga, briga koja ne poznaje zalaza, pa smo zato „sposobni jedni druge urozumljivati“ (Rim 15,14). S tom sposobnošću Bog prema svoje vjernike, jer

smo svi povezani nultomnim kršćanskim brostvom i jer svaki grijeh koji drugi čini ostavlja ozbiljno grešne posljedice na sve nas, na cijelu Crkvu i društvo. Pred tom solidarnošću u grijehu niko nije bez odgovornosti za drugoga, pa i onda kad treba posegnuti za gorkim lijekom bratske opomene.

Correctio fraterna

U 18. poglaviju Matejevo Evangeleja, Ioh povelji crkvenog zajedništva, čitamo: „Pogrijeti li tvoj brat, idi i poka-

Plodnost ukora ovisi i o mojoj spremnosti primiti ukor. Zato ukoriti drugoga treba uvijek biti mučno i teško, jer time govorim i protiv svojih grijeha, samog sebe ispravljam, jednako kao i što se time navikavam da i sam trebam bratsku opomenu, trebam drugoga da me ukori.

roj ga nasamo. Ako te posluša, stekao si brata“ (15-16). Time su nam dani prvi korak i cilj bratske opomene. Prekoravanje grešnika počinje susretom u čeliri oka. Nažlost, i u Crkvi je puno onih koji rado govore o grijesima pojedinca u njegovoj odsutnosti. Na pitanje zato ne odu njemu i sami mu ločuju, nikad ne daju zadovoljavajući odgovor. Zahtjev „idi i pokraj ga nasamo“ nabijen je evandeoskom snagom kao najodgovorniji i najteži, ali jamačno prvi način odgovornosti prema drugome koji čini grijeh. Cilj je tega teškog susreta da se stekne brat. Ukoriti grešnika baš zato je djelo milosrda jer drugome pomaže da povrati svoje izvorno doštovanje brata; ukorom mu pokazujemo da nam je stvarno stalo do njega, do njegova sreće i slobode, dobra i mira, u konačnici – do njegova spasenja koje grijeh ozbiljno ugrožava. Ako me posluša i ako sam stekao brata, grijeh je osuden, a grešnik je postao slobodan od njega, sloboden za božansko sinovstvo. Ako ne

posluša, evandelijski stav je doljnje zahtjev: drugoga trebaju ukoriti dvojica ili trojica, ne zato da osuda bude jača, nego da se samu istinu bolje vidi; ako ni to ne pomogne, treba se uteći zajednici Crkve, u kojoj se hodi zajedno i koja se ne boji bili prostor ispravnog ukora grešnika, da se ovaj obrati i da živi. „Ako pak ni Crkve ne posluša, neka ti bude kao pogarin i carinik“ (Mt 18,17). Ukor drugoga nije nasilje nad njegovom slobodom, već čin milosrda prema njemu, koje ga zna ostaviti na miru i priznati da postoje situacije u kojima jedino Bog može nešto učiniti.

Zašto ne uspijevamo?

Ali prije toga valja biti siguran da smo mi sve učinili. Pritom se nerijetko možemo suočiti s dvjema preprekama. Naime, plodnost ukora (pak) bitno ovisi o umijeću islanđanog razlikovanja trenutka i mjere. Smatrali da uvijek možemo govoriti što nas je volja, do momaka suditi svaki korak i komentirati svaku silnicu, i to najčešće onima podredenima i slabijima, znati da trebamo ukoriti način našeg ukoriti drugih. Ovo djelo prestoje bili milosrđno kad se drugome govori nepozljivo, neprovjereni i naivno, jer ono počiva na hrabrosti govora „blago i s poštovanjem, dobre savjesti“ (1Pt 3,16). Tek tako sijem sijeme koje može donijeli „mironosni plod pravednosti“ (Heb 12,11), a ne grč i gržnju, osude i nova zla. Drugo, plodnost ukora ovisi i o mojoj spremnosti primiti ukor. Zato ukoriti drugoga treba uvijek biti mučno i teško, jer time govorim i protiv svojih grijeha, samog sebe ispravljam, jednako kao i što se time navikavam da i sam trebam bratsku opomenu, trebam drugoga da me ukori.

Isus je znao ukoriti drugoga i te ukore smjestili unutar svoga poslanja primljenog od Oca (Mt 23,13-39; Lk 22,31-34,61). Zauzmimo i mi Isusov milosrdni stav – ljubeći opominjimo i opominjući ljubimo. Neko prvi korak bude manje priče o grijesima drugoga, a više iskrenih susrelo u čeliri oko zahvaljujući kojima ćemo sljescati braču. ■

Misericordiae vultus

Mit einer feierlichen Liturgie anlässlich des Festes der Unbefleckten Empfängnis der Seligen Jungfrau Maria am 8. Dezember 2015 eröffnete Papst Franziskus das Außerordentliche Jubiläum der Barmherzigkeit, das durch die päpstliche Bulle *Misericordiae vultus* angekündigt wurde. Das Heilige Jahr soll Christen dazu einladen, in besonderer Weise ihre Gedanken durch Barmherzigkeit leiten zu lassen und dabei selbst zum wirkungsvollen Zeichen des Handelns Jesus Christi zu werden. Warum ein Jubiläum der Barmherzigkeit? Papst Franziskus begründete seine Entscheidung so: „Es ist die Zeit für die Kirche, den Sinn des Auftrags wieder neu zu entdecken, den der Herr ihr am Ostertag anvertraut hat: Zeichen und Werkzeug der Barmherzigkeit des Vaters zu sein (vgl. Joh 20,21-23).“

„Deswegen soll das Heilige Jahr den Wunsch lebendig halten, die vielen Zeichen der Zärtlichkeit begreifen zu können, die Gott der ganzen Welt anbietet, vor allem denen, die in Leid sind, die allein und verlassen und auch ohne Hoffnung sind, vom Vater Vergebung zu erlangen und sich von ihm geliebt zu wissen. Das ist der Grund für das Jubiläum, denn dies ist die Zeit der Barmherzigkeit. Es ist eine gute Zeit, um die Wunden zu heilen, um nicht müde zu werden, denen zu begegnen, die darauf warten, die Zeichen der Nähe Gottes zu sehen und mit der Hand zu berühren, um allen den Weg der Vergebung und der Versöhnung anzubieten“ schreibt Rino Fisichella in seinem Buch *Die Zeichen des Jubiläums*.

Papst Franziskus fährt fort: „Das Jubiläumsjahr endet mit dem Christkönigssonntag am 20. November 2016. Obwohl das Außerordentliche Jubiläum zeitlich begrenzt ist, soll damit nicht das Leben und Wirken der Kirche im Lichte der Barmherzigkeit begrenzt werden. Die Barmherzigkeit ist ein permanentes Streben danach, Kirche konkret zu realisieren“ (vgl. Papst

Franziskus: Crkva milosrđa, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014.) Barmherzigkeit sollte das gesamte pastoral-katechetische Wirken der Kirche durchdränken. Die Welt, in der wir leben hemmt oftmals den Menschen, sich in all seinen Dimensionen völlig zu entfalten. Deshalb ist das Jubiläumsjahr ein ganz besonderes Gnadengeschenk

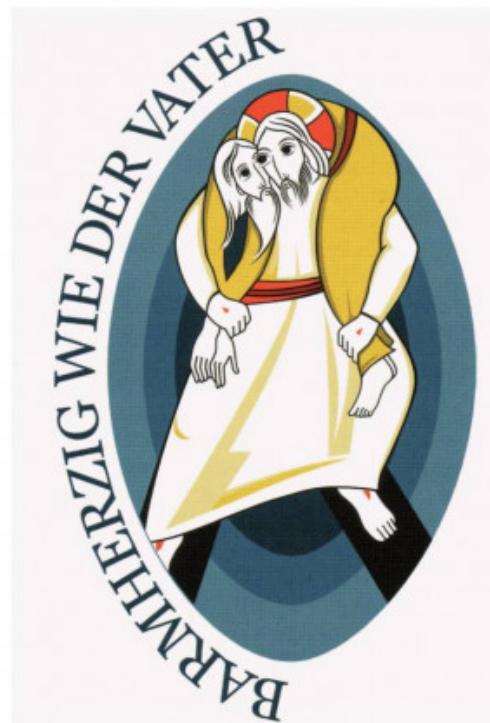
Das Logo des Außerordentlichen Jubiläums wurde von Marko Ivan Rupnik SJ, einem slowenischen katholischen Priester, Theologen und bildenden Künstler realisiert. Er hat sich vor allem mit Mosaikentwürfen für zahlreiche Kirchen, darunter die Kapelle Redemptoris Mater im Vatikan und die neuen Basiliken in Fátima und San Giovanni Rotondo einen Namen gemacht. In Kroatien ist er bekannt durch die Mosaikentwürfe in der Marien-Wallfahrtsstätte in Vepric.

Das Logo des Jubiläumsjahrs stellt eine kleine Summa Theologiae zum Thema der Barmherzigkeit dar. Das aus dem Lukasevangelium stammende Wort „Barmherzig wie der Vater“ (Lk 6,36) lädt ein, diese Barmherzigkeit nach dem Vorbild des Vaters zu leben. Dieser ruft dazu auf, nicht zu urteilen oder gar zu verdammen, sondern zu vergeben und in geradezu maßloser Weise Liebe und Verzeihung zu schenken (vgl. Lk 6,37-38). Uns Menschen ist das Logo „Barmherzig wie der Vater“ sehr nahe. Es zeigt wie der gute Hirte die Menschheit mit außerordentlicher Barmherzigkeit auf den Schultern trägt und seine Augen verbinden sich mit denen des Menschen. Christus, an der G

riole und an seinen Wundmalen gut erkennbar, sieht mit dem Auge Adams, und dieser mit dem Auge Christi. Jeder Mensch entdeckt also in Christus, dem neuen Adam, die eigene Menschlichkeit und, indem er in Christi Blick die Liebe des Vaters wahrnimmt, die Zukunft, die ihn erwartet.

Christus vergibt jedem von uns und richtet uns auf mit seinem göttlichen und barmherzigen Blick – Sein Blick verbindet sich mit unserem Blick. Mit dieser Zuversicht grüße ich Sie ganz herzlich und auch in der nächsten Ausgabe wird über das Außerordentliche Jubiläum der Barmherzigkeit zu lesen sein.

Ihr
Pfr. Ivica Komadina, Delegat

des Himmels. Wir haben die besondere Gelegenheit, unser Denken und Handeln in das Licht des barmherzigen Vaters zu stellen und die Worte Seines Sohnes Jesus Christus, die er uns in den Evangelien hinterlassen hat, für uns neu zu überdenken.

Das Jubiläumsjahr sollte auch nach seiner offiziellen Beendigung nicht an Aktualität verlieren. Vielmehr sollte sich die Barmherzigkeit in den Gesichtern der Schülerinnen und Schüler Jesu widerspiegeln und durch Worte und Taten sichtbar werden. Die Barmherzigkeit ist ein pastorales Postulat des Wirkens der Kirche, die ihr vom Gründer selbst vermacht wurde und als wahre Kirche Christi muss die Barmherzigkeit auch heute in ihr spürbar und lebendig sein.

FRANKFURT AM MAIN

Majci na dar

Hravatska katolička župa Frankfurt am Main, u subotu 30. travnja, proslavila je Majčin dan. Po prvi put je proslava organizirana u dvorani „Saalbau“ u Fechenheimu u Frankfurtu. U programu su nastupala djeca u dvije

dječjeg zbora, koji je imao točku od četiri pjesme: „Gospo“, „Mama hvala ti za sve“, „Majčin dan“ i „Hvala mama“. Prije druge pjesme bio je igrokaz „Pjesma srca“, a uz zadnju pjesmu plesala je druga plesna skupina najmanjih, što

Dječja
plesna
skupina

Slike: arhiv HKŽ Frankfurt

Program je vodio fra Ivan Čikara

Dječji zbor i
mali glumci

Dječja
folkloarna
skupina
„Croatia-
ensemble“
izvela je
plesove
Korčule

plesne skupine, tri skupine folklora i dječji zbor uz male glumce i recitatore. Najprije je nastupila prva plesna skupina male djece, nakon kojih su prvopričesnici izrecitirali pjesmu „Najbolja mama“. Velika folkloarna skupina je nastupila plesovima i pjesmama Podravine, nakon koje su vjeroučenici 4. i 5. razreda izrecitirali pjesmu „Mami za dar“. Srednja folkloarna skupina je otpjevala i otplesala plesove Posavine, nakon čega je druga skupina vjeroučenika 4. i 5. razreda recitirala pjesmu „Mojoj mami“. Zadnja folkloarna skupina, oni najmanji otplesali su plesove Korčule uz pjesmu tog kraja. Nakon toga bloka plesova i lijepih recitacija uslijedio je scenski prikaz „Mama“, kojeg su izveli najniži razredi. Njihova kreativna izvedba je izazvala puno smijeha i oduševljenja, što je bila i lijepa najava

Velika
skupina
„Croatia-
ensemble“
izvela
je pjesme
i plesove
Podravine

je lijepo zaokružilo lijepu cjelinu u kojoj je uživala prepuna dvorana.

Nakon cijelog programa župnik fra Željko Ćuković je pozdravio sve načočne, a na poseban način mame u čiju čast je sve to i pripremljeno. Zahvalio je i svim suradnicama, koje rade u

župi i s djecom, a kojima je darovao ruže. To su isto učinili i folkloraši koji su darovali ružu svakoj mami u dvorani. Sve je bilo lijepo, a kako bi taj lijepi osjećaj potrajao dugo u noć, potrudila se je glazbena skupina „Upitnik“ u zavavnom dijelu programa. **Fra I. Čikara**

MÜNCHEN Dvadeseti susret ministranata

Tradicionalni, 20. po redu susret hrvatskih ministranata iz Bavarske održan je u subotu 30. travnja Münchenu u Salesianum centru. Domaćin susreta bila je Hrvatska katolička župa München. Susretu se odazvao veliki broj ministranata sa svojim vjerou-

žemozadražati za sebe, ona se dijeli s drugima. Za vrijeme propovijedi ispred oltara izšla je djevojčica Penelopa Fantulin, učenica 5. razreda Katoličke osnovne škole u Šibeniku, koja se trenutno nalazi na lječenju u Münchenu. Penelopa je s puno nježnosti i topline u

Ministranti su sudjelovali u misnom slavlju koje je predvodio fra Ante Ivan Rozić

čiteljima i pastoralnim suradnicima iz šest hrvatskih katoličkih župa/misija iz Bavarske. Tako je oko 400 ministranta pristiglo iz Augsburga, Freisinga, Ingolstadta, Kemptena, Traunreuta i Münchena na zajednički susret ispunjen molitvom, pjesmom i igrom. Susretu je nazočila i skupina od dvadeset hrvatskih vjeroučenika iz Zagreba. Nakon međusobnog upoznavanja uslijedilo je zajedničko euharistijsko slavlje koje je predvodio fra Ante Ivan Rozić, dušobrižnik iz HKŽ München, u koncelebraciji svećenika iz župa i misija iz kojih su ministranti došli na susret. Na početku misnog slavlja voditelj HKŽ München fra Boris Čarić u pozdravnom je govoru izrazio radost što je taj ministrantski susret privukao toliki broj hrvatskih ministranata. Fra Ante Ivan Rozić je u djeci prilagođenoj propovijedi istaknuo kako služenje za Isusovim stolom donosi radost, a radost ne mo-

glasu pročitala svoje pismo koje je naslovila „Sv. Tarzicije ministrantima“. U svojoj poruci ministrantima Penelopa je istaknula kako svrha ministrantskog susreta nije natjecanje i osvajanje pobjedničkih pozicija, već međusobno dru-

ženje i uvažavanje svake osobe. Istaknula je poruku ljubavi i tolerancije koja bi se trebala osjetiti u odnosu jednih prema drugima. Jer ono što nosimo u sebi i način kako se odnosimo jedni prema drugima je puno važnije od svih uspjeha i pobjeda, istaknula je ova posebna djevojčica koja unatoč poteškoćama u svom životu zrači pozitivnošću i unutarnjom snagom.

Posebnost i uvrišenost ovom slavlju dali su dječji zbor „Hrvatski slavuj“ iz HKŽ München i djeca i mlađi tamburaši pod ravnjanjem s. Nikoline Bilic.

Nakon zajedničkog misnog slavlja uslijedio je kratki predah uz ukusna jela koje su pripremili vrijedni članovi župnog vijeća. Potom je uslijedilo druženja i natjecanje na sportskom terenu i u dvoranama Salesianuma. Uz puno emocija i dječje upornosti mališani su spremno pokazivali svoja nogometna umijeća, svoju brzinu u atletskim disciplinama, kao i vještine u igri graničara. Na kraju sportskih natjecanja podijeljene su medalje i pokali najuspješnijim pojedincima i momčadima.

Andela Drmić

Na kraju su podijeljene medalje i pokali najuspješnijima u sportskom natjecanju

WAIBLINGEN

Monografija o HKŠU „Zrinski“

Nedavno je izašla iz tiska monografija HKŠU „Zrinski“ Waiblingen u povodu 25. obljetnice utemeljenja te najuspješnije Hrvatske kulturne i sportske udruge u pokrajini BadenWürttemberg. Monografija je tiskana u tisuću primjeraka na 204 stranice s više od 400 slika iz života i rada te uspješne Udruge različitih sportskih ogranaka, koji se spajaju u jedno – sport, kulturu i tradiciju. Monografiju je pripremio Mirko Vidačković, počasni predsjednik Udruge, uz potporu Damira Svaline, Tomislava Vidačkovića (Mirkova sina) i Jadranke Kolar, sadašnje predsjednice, koja je nakon 2 godine zamjenila Mirka Vidačkovića na toj časnoj službi predsjednika Udruge „Zrinski“.

1987.-2012.

NAŠE ZAJEDNICE

HAMBURG

Predavanja i susreti

Slaveći jubilej – 800. obljetnicu Reda propovjednika, Hrvatska katolička misija u Hamburgu, koju vode dominikanci, započela je s nizom predavanja i molitveno-glazbenih susreta. Tako je u subotu 13. veljače u dvorani misije o. Dominik Kristijan Gerbic održao predavanje o temi „Tragom sv. Augustina. Sloboda i slobodna volja, zlo i grijeh, predznanje i predestinacija“. Rekao je kako je Bog svakom čovjeku darovao slobodnu volju. Po njoj čovjek ima mogućnost opredijeliti se prema „višem dobru“ ili prema „manjem dobru“. „Za naše spasenje je potrebno temeljno opredjeljenje za „više dobro“ – i za to su potrebna mnoga „da“ za Boga“, zaključio je svoje izlaganje predavač.

Predavanje o temi „Kršćanski put svetosti“ odžao je o. Dominik 20. veljače. Istaknuo je kako poziv na svestnost nije čudesan privilegij odabranih duša, već poziv svakom kršćaninu da bude što sličniji Bogu. „Važan je krepostenan način života koji se odvija kroz dvije etape: askezu i mistiku“, rekao je na kraju izlaganja.

„Dominikanska škola duhovnosti, značajke i važnost primjene na život“ bila je tema predavanja koje je 27. veljače održao o. Dominik. Upoznao je slušatelje s teološkim raspravama koje

su vođene 20-ih, 30-ih, i 40-ih godina prošlog stoljeća između Karmelske, Isusovačke i Dominikanske škole duhovnosti. Nemamo dvije vrste kontemplacija nego jednu na nižem (asketika) i višem stupnju (mistika). Protumačio je i ulogu darova Duha Svetoga i istak-

sjeni križa“. Skupina pjesnika „Lijepa riječ“ koja djeluje kao literarna sekcija Hrvatskog katoličkog društva „Napredak“ u Hamburgu kazivala je Tomićevu poeziju. Osim poezije o. Ivana skupina pjesnika krasnoslovila je i svoje stihove. Program je upotpunjena i glazbenom izvedbom Pjevačkog zbora „Ave Maria“, koji je predvođen s. Jasnom Matić.

Predavanja je održao o. Dominik Kristijan Gerbic

nuo kako oni imaju odlučnu ulogu u objašnjenjima mističkih pojava i posebno su – nadnaravno sredstvo otvorenosti za Boga, rekao je.

U subotu, 23. travnja u dvorani misije o. Dominik predstavio je prvu zbirku poezije o. Ivana Marije Tomića „U

Autor knjige o. Ivan Marija Tomić nazočnima je svjedočio svoj put nastanka prve zbirke poezije i pisanja uopće, a progovorio i o podjeli zbirke na poglavlja „Pustinja“ i „Sunce“ te je istaknuo kako je Bog njegov najveći sugovornik. **Ksenija Kelava/Ivana i Đurđica Eric**

KOBLENZ

Hodočašće u Schönstatt

Kao i prošle godine, članovi Hrvatske katoličke misije Koblenz zajedno sa župnikom vlč. Stjepanom Zadravcem hodočastili su 6. veljače u schönstattsko svetište.

Već tradicionalno hodočašće započelo je okupljanjem ispred župne crkve sv. Franje u Koblenzu odakle je 50-ak vjernika predvođenih župnikom krenulo zajedno prema svetištu Majke Bož-

je schönstattiske u Schönstatt kraj Vallendaru. Nakon dolaska u svetište, vjernici su krenuli najprije u kratak obilazak i upoznavanje s poviješću svetišta, kapela i središnje crkve, što je posebno bilo zanimljivo novoprdošlim članovima misije, kojih je u zadnjih dvije i pol godine pristiglo oko pet stotina na područje misije Koblenz. Nakon razgledavanja i upoznavanja svetišta, vjernici su se uputili na brdo kraj kapele gdje je izmoljena pobožnost križnoga puta te su nastavili prema kapelici Gospe schönstattiske gdje su izmobilili zavjetnu molitvu i preporučili sebe, svoje obitelji, misiju te čitavu Domovinu zagovoru Majke Božje schönstattiske te time završili službeni dio toga lijepog zavjetnog korizmenog hodočašća. **Zoran Buntić**

ROTTENBURG-STUTTGART

Hrvati u vijećima biskupije Rottenburg-Stuttgart

Ubiskupiji Rottenburg-Stuttgart krajem prošle godine održani su 10. izbori za članove svećeničkog i biskupijskog vijeća, koji predstavljaju gotovo dva milijuna katolika te biskupije i savjetuju biskupa u pastoralnim i drugim crkvenim pitanjima, kako bi što dostačnije mogao voditi svoju Crkvu kroz današnja vremena u bolju budućnost. Time se ne želi samo slijediti upute II. Vatikanskog sabora, nego je to postala potreba i znak vremena u kojem se ističe zajedništvo i angažman kako svećenika tako i vjernika laika u Crkvi, koji nadahnute svoga služenja Bogu i čovjeku crpe iz istog izvora — sakramenta krštenja.

Kao nikada dosad hrvatsku katoličku zajednicu u ovoj biskupiji pred-

S lijeva nadesno: o. Mihalincec, I. Božić i o. Milanović-Litre

stavljaju dva svećenika-franjevca i jedan vjernik laik: fra Ivan Mihalincec, Nagold, predstavnik je svih hrvatskih katoličkih zajednica; fra Frano Milanović-Litre, Bad Cannstatt, predstavnik svih je župskih vikara, i Ivan Božić, Sindelfingen, predstavnik je migracijske katoličke populacije koja iz dana u dan dobiva na značenju i važnosti za

budućnost ove biskupije. Svećenici kao članovi svećeničkog vijeća ujedno su članovi i biskupijskog vijeća, koji je svoju konstituirajuću sjednicu održao 5. ožujka ove godine u samostanu Untermarchtal, a mandat ovog vijeća traje pet godina. Biskupija Rottenburg-Stuttgart na čelu s biskupom Gebhardom Fürstom, koja se smatra predvodnicom preustroja života njemačke Crkve, želi ojačati institucije koje pokazuju vjerodostojnost služenja i navještenja Riječi Božje, graditi i učvršćivati zajedništvo svih katolika kao i njihov odnos prema drugima, s ljubavlju i pažnjom gajiti odnose sa migrantskim zajednicama, kako bi ne samo potvrdili da su dio jedne katoličke Crkve, nego da se taj katolicitet živi i u samoj biskupiji.

WAIBLINGEN, STUTTGART, BIETIGHEIM, ILLINGEN I VAIHINGEN

Hodočašće u Fatimu

Skupina od tridesetak hodočasnika, u kojoj su većinu činili hrvatski vjernici iz nekoliko hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj (Waiblingen, Stuttgart, Bietigheim, Illingen i Vaihingen), od ponedjeljka 7. ožujka do petka 11. ožujka, hodočastila je u poznato portugalsko marijansko svetište u Fatimu. Hodočašće je organizirala s. Giuliana M. Bosini iz talijanske katoličke zajednice Beato Giovanni Battista Scalabrini iz Ludwigsburga, a predvodio ga je župnik HKZ Bietigheim-Bissingen fra Josip Bebić. Došavši u Fatimu, hodočasnici su odsjeli u kući časnih sestara skalabrinjanki u blizini marijanskog svetišta, na čijem čelu je sestra Beatriz, svim hodočasnicima uvijek na usluzi. Središte molitvenih okupljanja ove hodočasnike skupine bila je otvorena Kapela ukazanja, gdje su svakoga jutra, pred Presvetim oltarskim sakramentom i Marijinim kipom imali zajedničku sv. misu, na hrvatskom, njemačkom i talijanskom jeziku. Hodočasnici su, među ostalim aktivnostima, obišli i Muzej svjetlosti i mira u kojem su pohranjeni zavjetni darovi hodočasnika iz cijelog svijeta, gdje su pogledali film o Gospinim ukazanjima djeci, sudjelovali u internacionalnim molitvama kru-

nice u bazilici Presvetoga Trojstva, slikali se pod križem kod spomenika sv. pape Ivana Pavla II., sudjelovali u procesiji prema Vratima milosrda i u pobožnostima križnoga puta koji prolazi velikim maslinikom i završava u kapelici koju su pomogli izgraditi mađarski vjernici, sa željom da se u njoj moli za mir u svijetu. Posjetili su i selo Aljustrel, rodno mjesto fatimskih vidjelaca, kao i neke kulturno-sakralne znamenitosti u Batalhi, Alcobači i Nazaréu. U središtu Alcobače je najveća crkva u Portugalu, Real Abadia de Santa Maria de Alcobača, koju je izgradio prvi portugalski kralj Afonso I., nakon što je molio Bl. Djевичu Mariju za pomoć u borbi protiv Arapa. Pobijedivši ih u Santarému, ispunio je obećanje sagraditi veličanstvenu crkvu i samostan. U ribarskom selu Nazaréu na Atlantskom oceanu crkva je Gospe od Nazaréa (Igreja de Nossa Senhora da Nazaré), u kojoj su hodočasnici prošli kroz još jedna Vrata milosrda. Naime, sljedeće godine proslavit će se 100. obljetnica od prvog Marijina ukazanja u Fatimi. Svetište se za tu

prigodu naveliko uređuje i priprema. Očekuje se tada dolazak pape Franje, kao i velikoga broja kardinala, (nad)biskupa, svećenika, redovnika i redovnica iz cijelog svijeta. Broj dosadašnjih hodočasnika, noćnih procesija sa svjećama, slavljenja internacionalnih svetih misa, molitvi krunica, dijeljenja sakramenta sv. isповijedi i blagoslova nemjerljiv je, a u 2017. godini zacijelo će biti još i veći. Povratak hodočasnika u Stuttgart bio je uspješan, radostan i prepun blagoslova.

NAŠE ZAJEDNICE

ZAGREB

Susret dr. Tomislava Markića i Zvonka Milasa

Ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. dr. Tomislav Markić primio je, u srijedu 20. travnja, u zgradbi Hrvatske biskupske konferencije, gdje je sjedište Ravnateljstva, novoga predstojnika Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske Zvonka Milasa. Ravnatelj dr. Markić čestitao je predstojniku Milasu na imenovanju na tu odgovornu dužnost te mu poželio mnogo uspjeha u njezinu vršenju. Upoznao ga je s ustrojem i planovima Rav-

nateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu. Predstojnik Milas zahvalio je na doprinosu koje su hrvatske katoličke župe i misije dale u očuvanju hrvatskog jezika i kulture među Hrvatima u iseljeništvu te je izrazio spremnost na suradnju u svim pitanjima vezanim uz naše iseljeništvo. Susret je protekao u otvorenom i prijateljskom ozračju, u kojemu su obje strane izrazile radost radi buduće suradnje u brizi za hrvatske iseljenike širom svijeta. IKA

SARAJEVO

Nova uprava Bosne Srebrenе

Na prvoj sjednici trećega dana zasjedanja provincijskog Kapitula Franjevačke provincije Bosne Srebrenе u sarajevu, 6. travnja, za novog provincijalnog ministra izabran je fra Jozo Marinčić. Za vikara Provincije izabran je fra Petar Jeleč, profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, a za definitore (članove Uprave) izabrani su: fra Vinko Sičaja, fra Zdravko Dadić, fra Janko Ćuro, fra Vili Radman, fra Nikica Vujica i fra Kristijan Montina. IKA

KOBLENZ

„Dani Sv. odjeće“ u Trieru

Kao i svake godine, u Trieru su se i ove godine održali „Dani Svetog odjeće“ Biskupije Trier, u kojima kroz razna događanja kroz središte biskupije, grad Trier i triersku katedralu, tijekom tjedna dana prođe nekoliko desetaka tisuća vjernika te razne skupine, koje djeluju u životu biskupije. Jedan od dana u sklopu tih događanja uključuje i sudjelovanje zajednica drugih materinskih jezika koje djeluju na teritoriju biskupije Trier. Središnji događaj toga dana, 16. travnja, internacionalna je sv. misa u kojoj zajedno sudjeluju sve strane misije u biskupiji te se tako na specifičan način prikazuje sva ljepota i raznolikost života kako u Biskupiji tako i u čitavoj Crkvi. Ove godine raspored događanja bio je svećeniji nego uobičajeno. Prije sv. mise bila je prilika za sv. isповijed u povodu Godine milosrđa. Svećenici, voditelji misija, isповijedali su na više jezika, a veliki broj vjernika pristupio je sakramantu te tako ispunio jedan od glavnih uvjeta za dovijanje potpunog oprosta u Godini milosrđa. Nakon sv.

ispovijedi oko tisuću vjernika raznih jezika i nacija, među kojima i više od sto Hrvata iz Koblenza i Saarbrückena, okupilo se pred katedralom te su zajedno prošli kroz Vrata milosrđa trierske katedrale i sudjelovali u svečanoj sv. misi koju je predvodio biskup Giovanni D. Ercole iz Ascoli Piceno u Italiji. U suslavlju su bili trierski biskup dr. Stephan Ackermann, poslovni trierski biskup te voditelji misi-

ja, među kojima su bili vlč. Stjepan Zadravec iz Koblenza, don Rudi Belko i vlč. Ivica Komadina, delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj iz Frankfurt. Nakon sv. mise, koja je bila najljepši svjedok jedinstva u raznolikosti te bogatstva i biskupije Trier i cijele Crkve, uslijedilo je zajednicko druženje uz pjesmu, okrjeput i razgovor u šatoru kraj katedrale.

Zoran Buntić

KELKHEIM-
OFFENBACH

U Svetoj Zemlji pod gesлом „Milosrdni poput Oca“

Milosrdni poput Oca – bilo je geslo hodočašća u Svetu Zemlju, koje su organizirali hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus i Offenbach u suradnji sa agencijom „Ichtestravel“ iz Splita, od 28. ožujka do 4. travnja. Na hodočašću je bilo sto dvadeset sudionika, a stručno su ga vodili dr. fra Ante Vučković, profesor na KBF-u u Splitu, i predstavnica „Ichtestravela“ Nataša Bulić. Hodočašće je počelo u Nazaretu posjetom bazilici Navještenja, u kojoj su vjernici slavili sv. misu i zadržali se u molitvi, a nakon toga posjetili su crkvu sv. Josipa. U dvorištu bazilike, uz mnoge druge nalaze se mozaici Hrvatskoga nacionalnoga središta Marije Bistrice i mozaik Go-

spe Kondžilske. Nakon toga, hodočašće nastavljeno je u Kani Galilejskoj, u kojoj su bračni parovi obnovili svoja bračna obećanja. Idućeg dana, 30. ožujka, hodočasnici su započeli dan s posjetom Brdu blaženstava, gdje se slavila sv. misa na otvorenom, koju je predvodio dr. fra Ante Vučković u koncelebraciji s župnikom HKZ Main-Taunus/Hochtaunus fra Marinom Vukmanom i fra Tomislavom Dučićem, župnikom HKM Offenbach. Nakon posjeta Kafarnaumu, Tabghi i Genezaretskom jezeru, gdje su se vozili brodom, hodočastili su i na brdo Tabor gdje ih je dočekao i pozdravio hrvatski franjevac i gvardijan na gori Tabor fra Bernard Barbarić. Hodočasnici su razgledali crkvu Isusova

preobraženja i posebno krovnu konstrukciju od slavonske hrastovine. Nadalje su posjetili Betlehem te baziliku Isusova rođenja i crkvu sv. Katarine Aleksandrijske, gdje se slavila sv. misa. Posjetili su zatim Špilju mlijeka, potom su u Ain Karem pohodili crkvu Marijinog pohodenja Elizabeti i crkvu Ivana Krstitelja. Četvrti dan je bio dan posjet kršćanskom Sionu, dvorani Posljednje večere, crkvi Gospinog usnuća, kapeli bičevanja i kapeli osude, a posjetili su i židovsku četvrt i Zid plača. Peti dan, nakon što su hodočasnici obišli Gospin grob, špilju izdaje, crkvu Očenaša i baziliku Isusove smrte tjeskobe, imali su prigodu moliti križni put ulicama Jeruzalema, kuda je Isus nosio križ. Zahvaljujući hrvatskim franjevcima u Jeruzalemu, sljedećeg su jutra hodočasnici dožijeli, i kako su sami rekli, vrhnac hodočašća sa sv. misom na Isusovu grobu, što im je, sudeći po komentarima, bio veliki blagoslov i poseban osjećaj. Dan Gospodnj, nedjelja obilježen je posjetom Pastirskom polju, gdje se slavila sv. misa. Tu su hodočasnici posjetili Crkvu anđela i poveliku špilju, koja je najvjerojatnije bila nastanjena i u Isusovo vrijeme. Tijekom hodočašća bili su i u judejskoj pustinji, gdje je Isus bio kušan. Na rijeci Jordanu obnovili su krsna obećanja, a imali su i priliku okupati se i u Mrtvom moru. Posjetili su i Kumran, gdje su pronađeni kumranski spisi. Zadnjeg dana, prije povratka u zračnu luku u Ben Gurion u Tel Avivu, slavili su sv. misu u špilji sv. Jeronima.

Tanja Mamić-Vidović

FRANKFURT AM MAIN

Proslava Dana planeta Zemlje

Dan planeta Zemlje slavi se 22. travnja. Stoga je Franjevački svjetovni red (FSR) Hrvatske katoličke župe Frankfurt am Main u svojoj župi proslavio taj dan. Naime, papa Ivan Pavao II. je 1979. godine sv. Franju Asiškog proglašio „nebeskim svecem zaštitnikom onih koji promiču zaštitu okoliša“. Stoga je FSR u nakani produbljivanja razumijevanja značenja tog imena – sv. Franje kao zaštitnika ekologije – želio preispitati odgovornost svih nas, koju naslijedujemo od svojih predaka, za sve ono što su

nam ostavili naraštaji prije nas. Franjevački trećoreci (FSR), kao Franjinici naslijednici u brizi za sve stvoreno, proslavili su Dan planeta Zemlje, u Hrvatskom centru u Frankfurtu, prikazivanjem filma „Voda – misterij života“. Nakon filma organizirali su i prodaju platnenih vrećica, sa svojim logom za tu prigodu, kako bi njihovom uporabom smanjili upotrebu štetnih i teško razgradivih plastičnih vrećica. Na kraju je sve završilo lijepim druženjem uz bogati i lijepo pripremljeni stol i čašicu pitke vode. **Fra Ivan Čikara**

KELKHEIM

Slavlje Majčina dana

Župe Main-Taunus/Hochtaunus organizirala je proslavu Majčina dana, u subotu 30. travnja, u Stadthalle u Kelkheimu. U bogatom programu u punoj dvorani sudjelovali su predškolci, zbor djece i mlađih, kao i mali, srednji i veliki folklor te župna dječja plesna skupina, koja je svojom izvedbom kao i ostale aktivnosti oduševila okupljene. Svi su oni željeli da kroz izgovorenu riječ otpjevanju pjesmu i otplesani korak, izraze iskrenu zahvalnost tom dragom biću – majci. Župnik fra Marinko Vukman srdačno je pozdravio sve nazočne, čestitao majkama njihov dan te izrazio radost da su na slavlju i mlađi iz Međugorja predvođeni župnikom fra Marinkom Šakotom, koji je zahvalio župi i obiteljima da su ih ugostili i primili i da mogu biti na ovom jedinstvenom slavlju.

pjevanjem uz pratnju tamburaša, koji inače često prate liturgijska slavlja i druge kulturne događaje u Međugorju. Oni su i nakon sv. mise održali kratki duhovni koncert. Na kraju misnog slavlja zahvalio je fra Marinko Vukman mlađima i njihovom župniku

budemo sretni. Ulazimo u brak da budemo sretni, jer brak nije zatvor, kako neki znaju govoriti. Brak mora biti mjesto čovjekove sreće.” Dotaknuo se i važnih tema o zajedničkom životu, otvorenosti života i odgoju djece, kako bi okupljenim parovima dočarao ljepotu bračnog života, koja je slika Božje ljubavi i ispunjenje ljudske čežnje za srećom.

Mlađi iz Međugorja predvođeni župnikom fra Marinkom Šakotom u Kelkheimu

Pod vodstvom dipl. muzikologa, prof. Davora Markote, mlađi su u zabavnom dijelu nastupili svojim izvedbama, folklornih i klapskih, narodnih i zabavnih pjesama. U drugom dijelu zabavnog i plesnog slavlja nastupio je i glazbeni sastav župe „Trio Rio“. Organizirana je i bogata tombola, a sav prihod od proslave namijenjen je za pomoć djeci u Majčinom selu u Međugorju. Ovom prigodom prikupljeno je na proslavi kao i sutradan na misnim slavlјima 7000 eura. Program je uspješno vodila Smiljana Veselić-Vučina. Svim majkama i ženama župnik fra Marinko Vukman uručio je primog darove iz Svetе zemlje i Međugorja.

U nedjelju 1. svibnja euharistijsko slavlje u Kelkheimu predvodio je župnik župe sv. Jakova apostola iz Međugorja fra Marinko Šakota u koncelebraciji s fra Marinkom Vukmanom. Svečanu sv. misu uljepšao je zbor mlađih iz Međugorja svojim radosnim

na dolasku i zajedničkoj proslavi Majčina dana te obiteljima koji su primili mlađe u svoje domove. „Od sada postoji most između župe Međugorje i župe Main-Taunus/Hochtaunus“, istaknuo je. Također je međugorski župnik zahvalio na gostoprivrstvu i lijepim trenucima te pozvao sve na dolazak u župu Međugorje. Međugorski župnik predvodio je te nedjelje misna slavlja i u Bad Homburgu i u Bad Sodenu.

Tečaj priprave za ženidbu

U župi Main-Taunus/Hochtaunus, u Hrvatskom centru u Kelkheimu, od 20. do 22. travnja, okupilo se dvadeset pet parova na tečaju za ženidbu. Dvije večeri mlađe je pripremao za taj važan korak u životu župnik fra Marinko Vukman. U četvrtak 21. travnja predavanje je održao župnik HKM Offenbach fra Tomislav Dukić. „Bog nas je stvorio iz ljubavi s jednim ciljem, da

Gostovanje „Djevojčice u plavom kaputiću“

Željka Jurić Mitrović, stradalnica i prognanica, neposredni svjedok zbivanja u Vukovaru 91., u organizaciji Hrvatske katoličke župe Main-Taunus Hochtaunus i Miroslava Piplice predsjednika Austrijsko-hrvatske zajednice u Beču, predstavila je svoju zbirku pjesama „Moja rijeka suza“, 4. ožujka u Hrvatskom centru, u Kelkheimu. Njene priče o najokrutnijim ratnim užasima u Kelkheimu je slušalo oko stotinjak Hrvata. Previše je toga ostalo u glavi, previše slika, previše sjećanja, govorila je Željka Jurić Mitrović, koja je kao šestogodišnjakinja snimljena na fotografiji 19. studenoga 1991., kada je u koloni napuštala Vukovar. Imala je plavi kaputić i plakala je. Ta je fotografija obišla svijet, a „djevojčica u plavom kaputiću“, postala je simbol stradanja djece, simbol rata i svih strašnih događaja na vukovarskom području. Piše pjesme, te je i na taj način istina o stradanju Vukovara, Vukovaraca i Hrvatske otišla u svijet. Njena prva zbirkica pjesama „Moja rijeka suza“ govori o njenim tužnim doživljajima iz svoga djetinjstva u razrušenom gradu. Većina njenih pjesama motivirana je ratnim stradanjima nevinih ljudi, njenog grada Vukovara, domovine i branitelja. **Mario Trifunović**

U SPOMEN

Fra Petar Vučemilo svećenik, redovnik

Usplitskom KBC Firule, u nedjelju 7. ožujka, u 69. godini života, 52. redovništa i 43. svećeništva okrijepljen svetim sakramentima umro je fra Petar Vučemilo. Fra Petar Vučemilo rođen je 15. lipnja 1947. u župi Sinj od oca Stjepana i majke Pere Batarelo. Osnovnu školu pohađao je u Lučanima, Sinju i Makarskoj (1954.–1962.), a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju (1962.–1968.). Filozofsko-teološki studij pohađao je u Makarskoj i Zagrebu (1968.–1974.). U novicijat je stupio 14. srpnja 1964. na Visovcu gdje je položio prve jednostavne zavjete 15. srpnja 1965. godine. Svećane zavjete položio je 8. prosinca 1970. u Makarskoj. Za đakona je zareden 29. lipnja 1972. u Drnišu, a red prezbiterata primio je 1. srpnja 1973. u Sinju. Mladu misu proslavio je 8. srpnja 1973. godine u župi Sinj. Službovao je u Vrlici kao župni vikar (1973.–1974.), u Sinju (1974.–1975.) kao vo-

ditelj radova oko obnove Svetišta, u Frankfurtu (1975.–1979.) kao dušobrižnik, u Esslingenu (1979.–1982.) kao dušobrižnik, u Düsseldorfu (1982.–1986.) kao kapelan na njemačkoj župi, u Ludwigshburg (1986.–1994.) kao voditelj misije, u Mainzu (1994.–2000.) kao voditelj misije, u Frankfurtu (2000.–2006.) kao voditelj misije, u domovini u Turjacima kod Sinja (2006.–2009.) kao župnik, u Offenbachu (2009.–2014.) kao voditelj misije te u Sinju (2014.–2016.), gdje je bio isповjednik u svetištu Gospe Sinjske.

Misa zadušnica slavila se u četvrtak 10. ožujka u 15 sati u crkvi Gospe Sinjske u Sinju. Misu je predvodio fra Ante Udovičić vikar Provincije, u koncelebraciji s 90 svećenika. Rodbina, vjernici, časne sestre i prijatelji došli

su se oprostili od fra Petra. Pjevanje su predvodili franjevački bogoslovi i sjemeništari, a na orguljama je pratilo mo. fra Jure Župić. Obrede na groblju sv. Frane u Sinju prevodio je fra Petar Klapež, gvardijan. Posljednjih nekoliko godina njegova života nosio je križ bolesti sve do posljednjeg dana ovozemnog života. Na putu prema terapiji naglo mu je pozlilo i uz svu medicinsku pomoć srce nije izdražalo, nego je prestalo kucati. Fra Petrov život je bio obasjan životom vjerom i predanjem Isusu Kristu. Živio je nošen ljubavlju prema Kristu Gospodinu, prema Crkvi, Franjevačkoj Provinciji i domovini Hrvatskoj, istaknuto je na misi zadušnici.

Nakon mise obavljen je pokop na groblju Sv. Frane u Sinju.

IKA/www.franjevcisplit.hr

VATIKAN

Papa i mons. Košić o Stepinčevoj kanonizaciji

Prigodom boravka u Rimu, radi službenog otvorenja kauze za slugu Božjega brata Bonifacija Ivana Pavletića, sisački biskup Vlado Košić, zajedno s hodočasnincima iz Siska i Kutine, susreo se u subotu 14. svibnja na jubilejskoj audijenciji s papom Franjom. Na kraju audijencije biskup Košić pozdravio je papu Franju i kratko s njim razgovarao o blaženom Alojziju Stepincu i očekivanju da on буде uskoro proglašen svetim. Biskup je rekao Papi kako je za hrvatske katolike on svet, na što je Papa jednostavno, ali veoma snažno uzvratio: „On jest svet“. IKA

U SPOMEN

Marko Puljić

24.9.1931.–20.4.2016.

Marko Puljić, sin Stjepanov, preminuo je 20. travnja, opremljen Sv. Sakramentima, u 85. godini života, u obiteljskom domu na Rotimlju (Mostarska biskupija). Marko je rođen 24. rujna 1931., a čitav se njegov život može doslovno svesti na dvije istine - molitva i rad. Sa suprugom Katom i svojom obitelji svaki je darovan dan započinjao i završavao molitvom. Redovno je, radnim danima, a posebice nedjeljom sudjelovao na sv. Misi te redovno primao Euharistijskog Isusa. Njegovo je životno geslo bilo „Hrvatska katolička obitelj, dnevno moliti i nedjeljom slavi sv. Misu“. Marko se toga radosno držao jer je znao da je tu snaga, smisao i cilj života. Od dječake dobi desetogodišnjaka, pa sve do dana svoga preminuća, vrijedno je radio: na jednom imanju u Zagorju, na branju kukuruza u Slavoniji, kao lučki radnik u luci Ploče, „gastarbeiter“ deset godina u Njemačkoj i na kraju kao lokalni poljoprivrednik na svojoj Hercegovačkoj skrtoj zemlji.

Na blagdan sv. Katarine, 25. studenoga 1955., sklopio je kršćanski brak sa suprugom Katom i u braku su

rodili petero djece: bliznakinje Stazu i Janju, koje imaju svoje obitelji s brojnom djecom; sina Pavu koji je s roditeljima živio, također s brojnom obitelji; sina Ivana, teologa i poznatog kantautora duhovne glazbe i don Vinča, župnika u Hrvatskoj katoličkoj misiji Siegen u Njemačkoj. Prošle su godine u kolovozu Kata i Marko svećano i radosno proslavili dijamantni jubilej, 60 godina braka, u crkvi sv. Petra i Pavla, i dragom Bogu zahvalili za sve, zajedno sa svojom djecom, s 11 unucadi i 13 pranučadi, rodbinom i mnogim prijateljima. To slavlje ostat će dugo u sjećanju njihovim potomcima i bit će im snaga i putokaz za daljnje životno putovanje u radosti i zajedničkoj ljubavi.

Sprovodne obrede na mjesnom groblju Rotimlja, 22. travnja, predvodio je župnik don Damjan Raguž, a sv. Misu zadušnicu slavio je mjesni biskup dr. Ratko Perić, u zajedništvu mnogih svećenika i mnoštvom vjernika. ■

DJECI KUTAK

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Svibanj i lipanj nam donose ljepše proljetno vrijeme, a s tim i vedrije raspoloženje, koje i mi nastojimo potaknuti u našem Dječjem kutku. U ovom dvobroju rubriku smo posvetili našem sveću Leopoldu Mandiću, jer ga je papa Franjo izabrao, uz sv. Piju iz Pietrelcine, svećem zaštitnikom izvanredne Sveće godine milosrđa!

Snimak: Z. Čolić

Posloži slova i dobiti češ pet riječi u svezi s ocem Leopoldom

TACSVE

PAKUCIN

POVISJEDNIK

TITNIKZAŠ AVOPAD

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

jedinstva – Bogdan – stupa – filozofije – samostan – primjer
– zvanja – hrvatski – zadnje – slavi – dobio – kardinalu
Sveti Leopold Mandić (12. svibnja 1866. Herceg-Novi, Boka Kotorska –
30. srpnja 1942. Padova) drugi je kanonizirani — — — — — svetac
Rimokatoličke Crkve, svećenik, kapucin, poznati isповједnik i promicatelj
kršćana. Kršten je na име — — — — — i potječe
iz duboko vjerničke hrvatske katoličke obitelji. Po izboru redovničkog
— — — — — već sa 16 godina polazi u kapucinsko sjemenište u Uđinama,
a potom sa 18 god., 2. svibnja 1884., — — — — — u novicijat u Bassanu
del Grappa (Vicenza), gdje je obukao franjevački habit i — — — — — ime
„fra Leopold”, zalažući se živjeti po Pravilu i u duhu sv. Franje Asiškog. Sli-
jede godine školovanja — — — — — i teologije u Padovi i Vene-
ciji, a 20. rujna 1890. zareden je za svećenika po — — — — —
Dominiku Agostiniju u Veneciji. Nakon raznih odredišta u Zadru, Kopru,
Rijeci i Vicencu bio je konačno 1909. odreden za službu isповједnika u
— — — — — Svetog Križa u Padovi, gdje je uz kratke prekide 1917.
radi ratnih nepogoda, opet vraćen 1919. i gdje je ostao sve do kraja života.
Dana 30. srpnja 1942., izgovarajući — — — — — riječi molitve „Zdravo
Kraljice”, blago je preminuo. Njegov spomenan se — — — — — 12. svib-
nja. Otar Leopold Mandić služi svojim kršćanskim življenjem i djelovanjem
kao — — — — — i nadahnuće svim vjernicima i ljudima općenito!

Pitalice? :

1) 12. svibnja 2016. slavi se
koja obljetnica rođenja
sv. Leopolda Mandića?

- a) 140.
- b) 150.
- c) 130.

2) Sv. Leopold je bio niskog ras-
ta. Kolika mu je bila visina?

- a) 1,55 cm
- b) 1,45 cm
- c) 1,35 cm

3) Talijanski naziv sv. Leopolda je?

- a) San Leopoldo Mandic
da Castelnovo
- b) San Leopoldo Mandic
da Padua
- c) San Leopoldo Mandic
da Vicente

4) Sv. Leopold je svoju ispov-
jedaonicu nazivao?

- a) „dnevnom sobom
uljednosti”
- b) „radnom sobom
ljudskosti”
- c) „privatnom sobom
tajnovitosti”

5) Koja je hrvatska folklorna sku-
pina bila 16. listopada 1983.
prilikom proglašenja svetim
o. Leopoldu Mandiću u Rimu
i plesala hrvatske plesove na
Trgu Sv. Petra?

- a) Lado ansambl iz Zagreba
- b) Croatia-Ensemble iz Frank
furta na Majni
- c) Folklorna skupina iz Padove

Znate li...?

- da je 2. svibnja 1976. papa Pavao VI. oca Leopolda proglašio blaženim, a 16. listopada 1983. papa Ivan Pavao II. ga je proglašio svetim
- da je u sklopu postupka njegovog proglašenja blaženim njegovo posmrtno tijelo pronađeno netaknuto i neraspadnuto i to nakon 24 godine poslije smrti, a u takvom se stanju i danas nalazi
- da je početkom I. svjetskog rata 1917. radi odbijanja prihvaćanja talijanskog državljanstva bio prognan u zatočeništvo u južnu Italiju
- da je prije svoje smrti prorekao bombardiranje kapucinskog samostana u Padovi, koje se stvarno dogodilo 14. svibnja 1944., ali njegova ispovijedaonica nije bila oštećena

Rješenje: 1b, 2c, 3a, 4a, 5b

Očekujemo li više od tehnologije ili od drugih?

Već je na djelu gubitak bogatstva društvenih veza i razgovora licem u lice, a ljudi kao da više vole pisati nego razgovarati.

Kolumnu u prošlome broju naše Žive zajednice završili smo podnaslovom i pitanjem: „Tko je važniji: virtualni ili stvarni prijatelji?”, a za kraj sam sve vas – i sebe – pitao što nam je važnije – stvarno druženje s prijateljima ili život u virtualnom svijetu: „A kako je kod vas i što je s vašim prijateljima? Imate li vremena i ljubavi za njih ili vam je draži vaš virtualni svijet u kojemu često ostajemo 'sami zajedno', na što nas je upozorila Sherry Turkle?“

Upravo sam ovoj američkoj znanstvenici, za koju su neki od vas sigurno čuli i imali prilike čitati njezine knjige, a o kojoj sam i sam već pisao na drugim mjestima, odlučio posvetiti ovu (a možda još i pokoju sljedeću) kolumnu. Za nju sam prvi puta u životu čuo još dok sam bio student komunikologije '90-ih godina prošloga stoljeća, zahvaljujući pokojnom profesoru Marijanu Valkoviću koji je tada predavao moralno bogoslovje na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. S jednoga od svojih studijskih putovanja u Sjedinjene Američke Države donio mi je na dar njeznu knjigu „The Second Self. Computers and the Human Spirit“ (Drugo Ja. Računala i ljudski duh) koju je napisala 1984. godine. Do tada sam već pročitao mnoge knjige koje su govorile o tome što sve mogu računala, ali je ovo bila jedna od onih knjiga koja je govorila o tome što računala čine nama. Turkle se u toj knjizi pitala kakav učinak računala imaju na djecu u odrastanju, o načinima na koje se odrasli odnose prema računalima, ali i o tome što i kako mislimo o sebi – kao ljudima. Da bi mogla napisati ovu knjigu, šest je godina „putovala“ svim razinama „računalne kulture“. Ispitivala je razmišljanja i osjećaje djece koja su se igrala računalnim igrarama ili koristila ondašnja računala u razredu, ispitivala one koji su bili oduševljeni videoigramama, one koji su imali računale kod kuće, hakere, profesionalne programere, stručnjake i znanstvenike koji su istraživali područja umjetne inteligencije. Turkle je zaključila da računalo – koje „kao da razmišlja“ – dovodi do toga da ljudi

o sebi razmišljaju na nov način i da drukčije osjećaju.

Pred zaslonima smo „sami zajedno“

U knjizi „Sami zajedno: zašto više očekujemo od tehnologije a manje od svih drugih“ (Alone Together: Why We Expect More from Technology and Less from Each Other) iz 2011. autorica raspravlja i objašnjava

Snimka: www.labin.com
va kako nove tehnologije snažno utječu na mlade naraštaje. Knjiga nije pisana iz „teorijskoga kuta“, već se oslanja na njezinu bogato iskustvo što ga je stekla iz stotine intervjuja koje je obavila s djecom i odraslima upravo o njihovom korištenju tehnologija i njihovom međuljudskom odnosu. Ona nam u tom djelu prikazuje pesimističnije viđenje onoga što znači život u povezanome svijetu u kojem su ljudi stalno povezani (tehnologijom), ali su sve češće usamljeni i ne osjećaju se dobro u međuljudskim odnosima. Zato autorica upozorava da je moguć (ili da je već na djelu) gubitak bogatstva društvenih veza i razgovora licem u lice, te da ljudi više vole pisati nego razgovarati. Kao da nam otvoreno postavlja pitanje: Jeste li i vi takvi? Osjećate li se i vi bolje kada nekome pišete sms poruku ili e-mail, kada komunicirate na društvenim mrežama ili komunikacijskim servisima nego li kada razgovarate gledajući se oči u oči?

Naime, naglasci iz njezine knjige povezani su s tvrdnjama da komunikacijske tehnologije ne samo mijenjaju što ljudi rade, nego mijenjaju i ono što ljudi jesu. Jednako tako, smatra da ljudi imaju sve više problema u odno-

su s drugima, u odnosu sa samima sobom, kao i sa sposobnošću razmišljanja o sebi samima. Oni ljudi koji više koriste tehnološka dostignuća očekuju više od njih nego od drugih, a njihova računala, mobilni telefoni ili igraće konzole daju im iluziju da su u društvu – i to stalno, a ne moraju se truditi oko sklapanja novih prijateljstava. Isto tako, kaže Turkle, kod nas nitko nije njegovao sposobnost da budeemo sami, tako da se često čini kako je samoča bolest koju treba liječiti, umjesto da se u prikladnoj samoci i usamljenosti vidi i pozitivne strane. Jer, čovjek ne može stalno biti u društvu i ima potrebu za povremenim mirom i povlačenjem u osamu. Na kraju, ističe Sherry Turkle, tradicionalni je razgovor popustio i prepustio mjesto „posredovanoj povezanosti“ (mediated connection) koja će dovesti do gubitka vrijednih međuljudskih komunikacijskih vještina.

Zajedno sa Sherry Turkle općenito bismo mogli reći da su adolescenti i mladi danas svjesni i dovoljno stručni korisnici novih medijskih tehnologija i da različite medije nastoje koristiti na specijalizirani način: računalo i internet koriste kako bi pronalazili i obradivali informacije; mobilni telefon za komunikaciju (najčešće pisano); igraće konzole da bi se zabavili. S jedne strane takav zaključak može i treba ohrabriti da internet i nove medije ne promatramo samo s negativne strane, ponosačujući se kao cenzori, nego da razmišljamo i o njihovim izražajnim, komunikacijskim, odgojno-obrazovnim i zabavnim mogućnostima. S druge strane od svih nas se traži da i mi sami razvijamo specifične kompetencije kako bi mogli pomoći onima među nama koji su možda „zaglavili“ i pretjerano koriste medije, onima koji su možda razvili slijajne medijske tehničke kompetencije, ali još nisu razvili kompetencije kojima bi medijima pristupali što svjesnije i kritičnije, te o njima razmišljali i u kontekstu na koji upozorava Sherry Turkle, tj. kako ne bi odrastali i na svojim zaslonima s prijateljima tobože bili zajedno – a opet u svojim sobama sami i usamljeni.

Danijel Labaš

IZ CRKVE U SVIJETU Papa upozorio na dramu prognanih i izbjeglih

Nastavak sa str. 4

onima koji okreću glavu na drugu stranu", dodao je novinar. „Plagirat će i odgovoriti jednom rečenicom koja nije moja", odgovorio je papa Franjo: „Majku Tereziju iz Kalkute su pitali zašto toliko truda i toliko rada samo da se ljudi otprije do smrti? A ona: to je kap vode u moru, ali nakon nje more više neće biti isto. To je mala gesta, ali je jedna od tih malih gesta koje moramo poduzimati svi mi muškarci i žene da bismo pružili ruku onome tko je u potrebi." A mnogima bi se moglo pomoći samo da ne živimo u „društvu odbacivanja" i da „i sami nehotice ne bacamo hranu kod kuće" još je jednom podsjetio Papa.

Ogromna humanitarna kriza

Na Lezbosu su zajedničku izjavu potpisali papa Franjo, carigradski patrijarh Bartolomej i nadbiskup Atena i cijele Grčke Ieronymos. „Trage-

dija selilaštva i prisilno preseljavanje utječe na milijune ljudi i temeljno je riječ o humanitarnoj krizi koja zahitjava odgovor solidarnosti, suošćenja, velikodušnosti te neposrednog i učinkovitog korištenja izvora", piše u izjavi koja je zapravo apel međunarodnoj zajednici, a koja je potpisana nakon pohoda logora Moria i prije ručka s jednim brojem prognanih. „Svjetsko javno mnjenje ne može ignorirati ogromnu humanitarnu krizu koja je započela zbog širenja nasilja i oružanoga sukoba, zbog progona i preseljenja vjerskih i etičkih manjina, te zbog iskorjenjivanja obitelji iz njihovih kuća uz kršenje ljudskog dostoјanstva, prava i temeljnih ljudskih prava", ističe se među ostalim u zajedničkoj izjavi kojom se poziva i političare da učine sve kako bi zajamčili da pojedinci i zajednice, „uključujući i kršćane, mogu ostati u svojim zemljama podrijetla i da uživaju temeljno pravo na život u miru i sigurnosti."

„Europa se danas nalazi pred jednom od najozbiljnijih humanitarnih kriza od Drugoga svjetskog rata. Da bi se suočili s tom teškom krizom – pišu ta tri kršćanska poglavara – pozivamo sve Kristove učenike", ponavljajući Isusove riječi: bio sam gladan i nahranili ste me, bio sam žadan i dali ste mi pitlj: „Odlučimo čvrsto i iskreno da ćemo pojačati svoje napore u promicanju punoga jedinstva svih kršćana." Znakovit je i završetak zajedničke izjave u kojemu se još jednom navodi da „pomirenje za kršćane znači promicanje društvene pravednosti u nekome narodu i među svim narodima. Zajedno želimo pridonijeti da se ljudski i dostojanstveno prihvate žene i muškarce slijeće, prognanike i one koji traže azil u Europi", poručuju kršćanski poglavari i vjernike na kraju pozivaju: „Zastrašujuće stanje svih onih koji su pogodeni sadašnjom humanitarnom krizom, uključujući i mnogu našu braću i sestre kršćane, zahtjeva našu stalnu molitvu." M. K.

NAGRADNA KRIŽALIKA

Tijelovo

Rješenje pošaljite najkasnije do 30. lipnja

Puni naziv za Tijelovo: Svetkovina 1,2,3,4	Pavao Pavličić	Smjer u nizozemskom slikarstvu	Američka glumica Elenick	„Slobodni teritorij Trsta"	Vojna osoba	Španjolska	Tin Kolumbić	Varaždinski šahist Ljubomir	Savilić	Glumac Butterfield	Mariofil Soldo	Američka glumica Derek	Ono što ovisi od čega	Osjećaj, čuvenstvo
1	>										Busen Proces izrade tkanine			
Portugalsko crno vino							4 „Army Air Corps"							
Brašančeva	Bivši slovenski vojnički							Naprava za računanje Uzvik				Josip Novaković Ljuljati		
Biljarski štap			Znanost Zajednica zvijeri... vukova							Švic.-franc. pisac Claude				
Dubleta, varijanta								Zlostavljanje mučiti						
„Jugostok"		Oton Kučera Pokazna zamjenica								Redatelj Russell		„Metar" Osjetilo mirisa		
Grčki basnopisac				Sedam-nesto grčko slovo						„Rabat"	Moja braja dane Anika Dobrić			
Posuda za umivanje										Uložak od vatre				
Gorki biljni liker										Pristaša Ida				

NAŠE ZAJEDNICE

HKM MITTELBÄDEN

Molitveno bdijenje uoči Duhova

Molitveno bdijenje uoči Duhova slavljeno je u Hrvatskoj katoličkoj misiji Mittelbaden u gradu Bruchsalu u Njemačkoj u crkvi sv. Pavla 14. svibnja u poslijepodnevnim satima. U bdjenje su bili uključeni vjernici iz okruga jedanaest gradova te zajednice: Baden-Baden, Bretten, Bruchsal, Eppingen, Gaggenau, Karlsruhe, Kehl, Kirrlach, Offenburg, Pforzheim i Rastatt. Tema bdjenja je bila: Duh Sveti – snaga koja sve preobražava, a sastojalo se od predavanja, meditacija, pjesama, biblijskih tekstova, molitve, tišine, glazbe i svjedočenja.

Duh Sveti je neumorna i nezauzativa snaga Božja u svemiru za preobrazbu svega što nosi u sebi razor-

ne učinke zla. To je pokret Božjeg Duha s Neba na Zemlju, u svemir, kako bi se Zemlja i sav svemir preobrazili i bili bliži Nebu svojom kakvoćom. U središtu je pokret preobrazbe čovječanstva, kako bi ono bilo što sličnije

Isusu Kristu, istaknuto je. Predavanja i meditacije vodio je salezijanac dr. Vinko Kraljević, svećenik iz Karlsruhe. Pjevanje je animirao pastoralni referent Dominik Spajić.

Vinko Kraljević

INTERVJU

Nastavak sa str. 7

Mariju Bistrucu a oni na Bobovac i kada idemo na hodočašće u Lourdes. Istina, idemo kao dvije vojske ali uvjek zajedno organiziramo dušobrižnički program u kojem sudjelujemo nas dvojica biskupa i vojni kapelani iz dva vojna ordinarijata. I osim što to tako treba biti, našim vjernicima je to vrlo dragو vidjeti. Povezuje ih, oplemenjuje i izgrađuje otvorenost i suradnju.

Živa zajednica: Nedavno ste u Schwenningenu u Njemačkoj predvodili proslavu Stepinčeva. Hrvati u iseljeništvu Vas doživljavaju bliskim u razumijevanju svoje životne situacije. Kako gledate na budućnost hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj i u svijetu s obzirom na novi val iseljavanja Hrvata iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske?

Mons. Tomo Vukšić: Crkva iz domovine mora voditi brigu i o vama, jer vi ste dio nas a mi dio vas. A glede budućnosti hrvatskih katoličkih misija mislim da je proces integracije naših ljudi u društva i partikularne Crkve, u koje ste doselili, neizbjegjan i potreban. Pri tomu je uloga hrvatskih katoličkih misija zaista važna radi čuvanja identiteta. Njihov oblik i način djelovanja sva-kako će se mijenjati, kao što se mijenjao i do sada, ovisno o prilikama, okolnostima, broju vjernika i svećenika te o situaciji u biskupijama u kojima djeluju. Te misije, kao neku vrstu etni-

čkih i jezičnih župa, i ne samo hrvatske, stvorila je činjenica doseljavanja ljudi tijekom proteklih stotinjak godina. U međuvremenu neki potomci su se odnarođili. Neki ne govore hrvatski jezik, neki ga premašu poznaju a dolaze i novi. Za sve njih je potrebno voditi brigu, koju očekuju. Zato su za njima pošli toliki svećenici, redovnici, redovnice, učitelji, pastoralni i socijalni suradnici. Velika im hvala! Trebat ćeemo to činiti i u budućnosti, no krajnje je vrijeme da naše misije po svijetu, koje jesu personalne pastoralne jedini-

No, odlaze i iz Hrvatske pa je time još bolnije. Ali ta pojava je posebice tužna zbog toga što državna vlast ne pokazuje volju da se suoči s problemom depopulacije, negativnoga nataliteta i novog iseljavanja. Ni u Bosni i Hercegovini ni u Hrvatskoj, a neće biti poboljšanja bez aktivne državne politike i dugotrajnoga programa na tim područjima. Taj problem za Hrvate u Bosni i Hercegovini, a time i za Katoličku Crkvu, dodatno je težak zato što smo na tom području najmanja nacionalna i vjerska skupina.

Živa zajednica: Vaša poruka za kraj?

Mons. Tomo Vukšić: Moramo voljeti svoje rodne krajeve iz kojih dolazimo i sve ljude koje susrećemo. Iz te ljubavi moramo i raditi za njih. Hrvatske katoličke misije su utjelovljenje toga. Pri tomu moramo također biti svjesni da mnogi ljudi našega vremena smatraju da im je domovina tamo gdje im je dobro, ili gdje oni misle da im je dobro. Ubi bene, ibi patria! To je načelo koje je bilo poznato još u stara rimska vremena. Ono sve više zaživljava kao pravilo života mnogih ljudi u suvremenoj civilizaciji. To će se vjerojatno nastaviti još vrlo dugo. Stoga i prilikom organizacije dušobrižništva, kako u domovini tako u inozemstvu, treba voditi računa i o toj činjenici i uvažavati je koliko je potrebno.

Razgovarao: Adolf Polegubić

Moramo voljeti svoje rodne krajeve iz kojih dolazimo i sve ljude koje susrećemo. Iz te ljubavi moramo i raditi za njih. Hrvatske katoličke misije su utjelovljenje toga.

ce, a ponegdje i župe, započnu davati Crkvi svoja duhovna zvanja koja će voditi pastoralnu brigu za njih.

Ljubav prema rodnom kraju i ljudima koje susrećemo

Živa zajednica: Uvijek je posebno bolna tema iseljavanja Hrvata iz Bosne i Hercegovine. Kako gledate na takvo stanje i što činiti da se to zaustavi?

Mons. Tomo Vukšić: Nije nimalo ugodno gledati kako ljudi odlaze.

Lijenost

Na bauštelu u Njemačkoj prenose radnici daske. Nađe upravitelj baušteli i vidi da svi radnici nose po dvije daske samo lvo jednu.

- Reci ti meni, lvo, zašto samo ti nosiš po jednu dasku, a svi drugi po dvije?
- Gospodine, oni to rade iz lijenošti, veli lvo.
- Ma kakve lijenosnosti?
- Pa lijepo, njima je mrsko dva puta ići tamo-amo.

Čuvanje

Sin: – Mama, ima li tata svoje roditelje?

Mama: – Da, sine, ima!

Sin: – A zašto su ga onda dali nama na čuvanje?

Matematika

Učiteljica: – Jozo, ako je tvoj otac poje dvanaest kolača, a majka dva kolača manje od njega. Koliko su ukupno kolača pojeli tvoj otac i majka?

Jozo: – Punu tepsiju, učiteljice!?!?

Narodna mudrost

– Tko traži ženu bez mane i konja bez greške, živjet će sam i hodat će pješke.

Brzina

Jure: – Gdje ti je žena?

Mate: – Izgubila se u Main-Tau-nus-Zentru.

Jure: – Jesi li je pronašao?

Mate: – Još nisam, ali mi upravojavljaju da se kreće brzinom od 300 eura na sat!?!?

Gluma

Kaže učiteljica lvcici:

- Jučer opet nisi bio u školi.
- Baka mi je bila bolesna.
- To kažeš svaki put kad izostaneš iz škole, ne vjerujem ti.
- Imate pravo, učiteljice, i mi mislimo da baka glumi!?!?

6 savjeta sv. Ivana Bosca za sretan život

1. Živite samo za Boga – „Dajte Bogu najveću moguću slavu i častite ga svom dušom. Ako nosite grijeh na svojoj savjesti, riješite ga se čim prije u dobroj isповijedi.“

2. Budite sluge drugima – „Nikada nemojte nikoga uvrijediti. Iznad svega, budite pripravni drugi-ma služiti. Očekujte i tražite od sebe više nego od drugih.“

3. Budite oprezni u svojim vezama i odnosima – „Ne vjerujte onima koji nemaju vjere u Boga i koji ne poštjuvaju Njegove odredbe. Oni koji se ne ustručavaju Boga uvrijediti i koji Bogu ne daju ono što trebaju, puno će vas lakše uvrijediti, te čak i izdati kada im se za to pruži prilika.“

4. Trošite razumno – „Ako ne želite propasti, nemojte nikada trošiti više nego što zaradite. Uvijek ovo imajte na umu, te ispravno procijenite svoje prave mogućnosti.“

5. Budite ponizni – „Budite ponizni. Ne pričajte puno o sebi i nikada se nemojte pred drugima hvaliti. Onaj koji sebe uzdiže, čak i ako ima

prave zasluge, riskira da drugi presutan o njemu misliti dobro. Onaj koji teži samo za slavom i čašću će zasigurno skončati kao šupljoglavar... Neće imati mir duše i bit će nepouzdan u svemu čega se prihvati.“

6. Nosite svoj križ – „Nosite na svojim plećima svoj križ i uzmite ga onakvog kakav jest, malen ili velik, bilo da su vam ga dali prijatelji ili neprijatelji i od kakva god drveta da je napravljen. Najinteligentniji i najsretniji čovjek je onaj koji, znajući da mu je nositi križ čitavog svog života, radosno i suzdržano prihvata križ koji mu je Bog poslao.“

Prema: Sam Guzman/
catholicgentleman.net; ovdje:
www.bitno.net/
prijevod: T.S.

Ljuta pileća krilca

Sastojci za 4 osobe: 8 kom pilećih krilaca; 0,5 šalica bijelog pšeničnog brašna; 1 kom crvenog luka; 2 režanj češnjaka; 1 žličica čili papričica; 300 g crvene rajčice; 2 dl pilećeg temeljca; 2 žlice maslinova ulja; bosiljak, mljeveni papar i sol.

Priprema: Krilca razrežite na tri dijela. Svaki komadić uvaljajte u brašno i kratko prepržite na maslinovom ulju dok ne poruneni. Posolite i popaprite te meso izvadite i stavite na toplo. U istoj posudi u kojoj ste pržili krilca dodajte sitno sjeckani luk i češnjak i mljevenu čili papričicu. Kratko propirajte uz dolijevanje temeljca, ako nemate temeljac, možete rastopiti kocku za juhu u vodi. Piletinu zatim vratite u posudu, zajedno sa sitno sjeckanom, oguljenom rajčicom. Lagano pirjajte dok meso ne omekša oko 30-ak minuta.

Savjet: Krilca možete i do kraja ispeći u tavi, pa tek onda umočiti u gotov ljuti umak koji ste zasebno pirjali. No,

bolja je kombinacija kad se meso pirja u umaku jer se lijepo prožme i svi sastojci umaka stope se s mesom.
<http://gastro.24sata.hr>

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

V	E	L	I	K	I	P	E	T	A	K	□	P	Z
U	LO	M	A	K	□	D	A	V	O	R	I	N	
K	E	M	I	K	A	L	I	J	A	□	I	S	A
□	K	E	T	O	N	I	□	A	R	A	R	A	T
U	T	□	A	□	□	□	L	E	C	I	T	I	N
S	R	E	T	O	□	N	□	□	I	Ž			
K	A	P	O	K	□	□	M	A	C	E			
R	N	□	R	A	□	□	S	I	V	A	L		
S	A	R	I	N	□	□	O	C	I	□	A		

Nagrada: Dubravka Glavašević, Eschborn

25. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL

**HEUSENSTAMM,
23.4.2016. –
KULTUR- UND SPORT-
ZENTRUM MARTINSEE,
– ODRŽAN FESTIVAL
FOLKLORA HRVATSKEH
KATOLIČKIH MISIJA
I ZAJEDNICA
U NJEMAČKOJ**

Folklorna skupina „Bukara“ HKM Wiesbaden nastupila je s pjesmama i plesovima Slavonije

Prof. Srebrenka Šeravić je delegatu vč. Ivici Komadini predala zahvalnicu uime Hrvatske matice iseljenike u povodu organizacije 25 hrvatskih folklornih festivala u Njemačkoj

Skupina „Tin“ HKM Hannover izvela je „Ajte cure u kolo igrati“ – plesove i pjesme Biłogore

Folklorna skupina „Zagreb“ Hrvatske katoličke misije Wuppertal osnovana je 1977. godine. Izvela je „Petračke lipe buše“ – pokladni običaj iz Baranjskog Petrovog Sela.

Folklorna skupina „Fra Andrija Kočić Miošić“ Hrvatske katoličke župe München izvela je uz pratnju tamburaša „Savo vodo, pozdravi mi dragog“ – plesove i pjesme brodske Posavine

Folklorna skupina Hrvatske katoličke misije Berlin djeluje više od 30 godina. Ovoga puta izvela je uz živu glazbu pjesme i plesove Hercegovine.

KROATISCHES KATHOLISCHES JUGENDTREFFEN 25. HRVATSKI FOLKLORNI FESTIVAL HEUSENSTAMM, 23. 4. 2016.

U Službi riječi sudjelovali su mladi iz hrvatskih katoličkih misija Offenbach i Frankfurt

Folklorni ansambl „Biseri“ Hrvatske katoličke misije Darmstadt djeluje više od deset godina. Izveli su pjesme i plesove Slavonije.

Folklorna skupina „Vatreći opanci“ HKM Mannheim–Mosbach osnovana je 2012. godine. Nastupila je sa „Zasp'o Janko pod jablanom“ – pjesmama i plesovima Bilogore.

Folklorna skupina „Krešimir“ Hrvatske katoličke zajednice Stuttgart-Bad Cannstatt izvela je „Širite se, široki rukavi“ – pjesme i plesove iz Bizovca

Skupina „Fra Filip Grabovac“ iz HKM Mainz osnovana je 1970. godine. Izvela je „Medimurska pisana nedelja“ – pjesme i plesove Medimurja.

Predstavnici skupina sa zlatnim medaljama